

સ્નાત્ર પૂજા અર્થ વિધિ સહિત
શાંતિનાથજીનો કુળશ

॥ જ્ઞેનાથાર્ય શ્રીમદ્વિજય મોહનસુરિ પાદપદ્મોક્ત્યો નમઃ ॥

શ્રી ૨૨૫૪૦ • ૨૪૭

॥ શ્રી પાર્શ્વનાથાય નમઃ ॥

॥ અથ ॥

પંડિત શ્રીવીરવિજયજી કૃત

સ્નાત્ર પૂજા અર્થ વિધિ સહિત.

તથા

૭૬

શ્રીજ્ઞાનવિમલસૂરીશ્વર કૃત

શ્રીશાંતિનાથજીનો કુળશ.

અમુકકુળી પગના દુહા.

૧૭૪૬ન વિધિ સહિત.

બેટ

આમાલિય વિધિ સહિત.

૧૭૪૬ન વિધિ સહિત.

સ્નાત્ર પૂજાનો.

૨૨૫૪૦

॥ શ્રીમદ્ પંન્યાસજી શ્રીપ્રતાપવિજયજી પાદપદ્મોક્ત્યો નમઃ ॥

જ'કલે કાયવ્વં, તં અજ્જ'ચિય કરેહુ તુરમાણુ ॥

ખહુ વિગ્ધો હુ સુહુત્તો, મા અવરણ્ડં પડિખખેહ ॥ ૧ ॥

અર્થ—જે કાલે કરવું હોય (શુભ કાર્ય) તે આજેજ અ-
તે પણ ઉતાવળે કર, કારણ કે એક સુહૂર્ત (જે ઘડી)
ઘણા વિઘ્નવાળું હોય છે, માટે બપોર સુધી પણ અમીશ નહિ.
(વિલંબ કરીશ નહિ)

જ્ઞાન સમો કોઈ ધન નહિ, સમતા સમો નહીં સુખ.

અવિત સમો આશા નહિ; લોભ સમો નહીં દુઃખ. ॥ ૧ ॥

જાણ્યું તો જણે ખરું, મોહિ નવિ લેપાય.

સુખ દુખ આવે અવને, હરખ શોક નવિ થાય. ॥ ૨ ॥

ગુરૂ દીવો ગુરૂ દેવતા, ગુરૂ વિના ઘોર અંધાર.

જે ગુરૂવાણીથીવેગલા, તે રડવડીયા સંસાર ॥ ૩ ॥

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૭૭૦૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૨-૭૧૭૧, પૂન ૨૨૮ દિ.દિ.
૨૧૨૮

વિષય ૫૩૩: ૪૩૪

॥ श्री जिनैन्द्राय नमः ॥

अथ

श्रीमत् पंडित श्री वीरविजयल्ल कृत
स्नान पूजा अर्थ विधि सहित.

तथा

श्री ज्ञानविमलसरस्वधरल्ल कृत श्री शान्तिनाथल्लना कणश.

अनुवादक—श्री १००८ आचार्य महाराज श्रीमह
विजयमोहनसरस्वधरल्ल प्रशिष्य श्रीमान
मुनिराज श्री धर्मविजयल्ल.

छपावी प्रसिद्ध करनार

शाह आलाभाई नागरदास.

५. लाहवापरेलनी पाणमां गलामंलनी पाण—अमदावाद.

आवृत्ति पंडनी

प्रत. १५००

पिर संवत् २४५० विक्रम संवत् १८८० ना जेठ सुद ११

भूदय

सन् १८२४.

अभूदय.

आ पुस्तक श्री अतुर्विध संधने ललुवा वांचवा अर्थ
उपयोगी जाली धर्म प्रेमी जैन अधुआ तरुथी सेट
ज्ञाननी आशातना करवी नडि.

—ભેટ—

આ ચોપડી દરેક જૈન ભાઈઓ તથા બેનોને ભેટ તરીકે અમદાવાદમાં નીચેના ઠેકાણેથી મલશે અને બહાર ગામ માટે એક આનાની ટીક્રીટ મોકલનારને પોસ્ટ મારફતે મોકલી આપવામાં આવશે.

૧ છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર પાસેથી.

૨ શ્રીમદ્ પંન્યાસજી શ્રી મુક્તિવિમળજી જૈનપાઠશાળામાંથી.

૩. હાલ પટેલની પાસેથી રામજીમંદીરની ચોળ

અમદાવાદ.

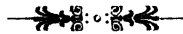
ગુજરાત
સાહિત્ય
૧૯૬૦
ગુજરાતી કોમિશન

ધી. સૂર્યપ્રકાશ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં મુલચંદ વ્રીકમલાલે છાપ્યું.
કાળુપુર ટંકશાળ—અમદાવાદ.

સ્નાત્ર ભણાવવામાં જરૂર પડતી ચીજોની યાદી.

ત્રણ બાળેઠ, સિંહાસન, કળશો, થાળી, ચામર, દર્પણ, ઘંટ, આરતી, મંગળદીવો, વાળાકુંચી, કેસર, પાણી, અંગલૂહણ, દુધ, દહીં, ઘી, સાકર, નાડાછડી, કંકુ, ચોખા, મીઠું, માટી, કપુર, શ્રીકૃષ્ણ. રૂપાનાણું, કુલ, ધૂપ, બે પૈસા.

અર્પણ પત્રિકા.

અનેક ગુણગુણાલંકૃત પરમપૂજ્ય પરમકૃપાહુ
છત્રીસગુણ શોભિત પ્રાતઃસ્મરણીય આચાર્ય-
મહારાજ શ્રીવિજયમોહનસૂરીશ્વરજી મહારાજશ્રીના
બુદ્ધિમાન્ પ્રશિષ્ય મુનિશ્રીધર્મવિજયજીના પવિત્ર
કરકમળમાં.

આપનું લઘુવયમાં સંસારથી વિરક્તપણું, દીક્ષાગ્રહણ કરવા
પૂર્ણ ભાવના, અને તેમાં આવેલા અનેક વિદ્યોને ઓલંઘીમાતૃ-
આદિ કુટુંબની અનુમતિ મેળવી દીક્ષાગ્રહણ કરી અપૂર્વ
બુદ્ધિબળે અદ્યપ સમયમાં વ્યાકરણ-કોશ-કાવ્ય-કર્મગ્રંથાદિનો
અભ્યાસ કર્યો; હજી આગળ વધ્યે જાઓછો. ગુરૂલક્ષિત સૌમ્ય-
પ્રકૃતિ આદિ આપમાં ગુણોનો આવિર્ભાવ જોઈ, પૂર્વાવસ્થામાં
અમદાવાદમાંજ ધાર્મિક અભ્યાસ અર્થસહની પરીક્ષામાં
આ સ્નાત્રપૂજની પરીક્ષામાં પ્રથમ નંબરે ઈનામ મેળવ્યું
હતું. અત્યારે એ અર્થનો લાભ આપનાથીજ શ્રાવક શ્રાવિકા
ઉભયને ઉપયોગી થાય છે. આવા ગુણોથી આકર્ષાઈ અમે
આપનેજ આ પુસ્તક સમર્પવાની ફરજ સમજીએ છીએ.

લિ. આપના ચરણરજ

જૈન શાસન પ્રેમી પુત્રોની ૧૦૦૮ વંદના.

પ્રથમ ત્રણ ગઢને બદલે સુંદર ત્રણ બાજેઠ મુકી ઉપલા બાજેઠ ઉપર સિંહાસન મુકવું નીચેના બાજેઠ ઉપર વચમાં કેસરનો સાથીઓ કરી ઉપર ચાખા પુરી ઉપર શ્રીકૃષ્ણ મૂકવું અને તેજ બાજેઠ ઉપર કેસરના સાથીઆ આગળ બીજા ચાર સાથીઆ કરી ચાર કળશ, પંચામૃત^૧ ભરી દરેક કળશોને નાડાછડી બાંધીને મૂકવા. સિંહાસનના મધ્ય ભાગમાં કેસરનો સાથીઓ કરી ચાખા પુરી રૂપાનાણું મૂકી તેના ઉપર ત્રણ નવકાર ગણી ધાતુના પ્રતિમાજી પધરાવવા, અને પ્રતિમાજીની આગળ બીજો સાથીઓ કરી તેના ઉપર સિદ્ધચક્રજી પધરાવવા. પ્રતિમાજીની જમણી બાજુએ પ્રતિમાજીની નાચીકા સુધી ઉંચાઈમાં ધીનો દીવો મુકવો. પછી સ્નાત્રીઆઓના હાથે નાડુ બાંધી હાથમાં પંચામૃત ભરેલો કળશ આપવો પછી સ્નાત્રીઆઓએ ત્રણ નવકાર ગણી પ્રભુજીને તેમજ સિદ્ધચક્રજીને પખાલ કરી વાળાકુંચી કરી જગના પખાલ કરી ત્રણ અંગ લૂહણા કરી પછી કેસર વડે પૂજા કરવી અને હાથ ધૂપી સ્નાત્રી આઓએ તેમના જમણા હાથની હથેલીમાં કેસરનો ચાંલો કરવો પછી કુસુમાંજલિનો^૨ થાળ હાથમાં રાખી સ્નાત્રીઆઓએ ઉભા રહેવું.

૧ દુધ, દહી, ઘી, જળ, સાકર એ પાંચ વસ્તુ ભેગી કરવી તેને પંચામૃત કહેવાય.

૨ કેસર, ચોખા અને ફુલ ભેગા કરવા તેને કુસુમાંજલિ કહેવાય.

॥ श्री पंचपरमेष्ठिन्यो नमः ॥

॥ श्री वीरपरमात्मने नमः ॥ श्री जैतभाय नमः ॥

॥ श्री ॥

पंडित श्री वीरविजयल कृत

रत्नात्र पूज.

अर्थ विधि सहित.

प्रथम कणश लघु उला रहेवुं—

॥ काव्यं ॥ कृतविलासित वृत्तम् ॥

सरस शांति सुधारस सागरं.

शुचितरं गुण रत्न महागरं.

लविक पंकज ओध दिवाकरं,

प्रतिदिनं प्रणुभाभि जिनेश्वरं. (१)

॥ अर्थ ॥ शान्त सुधारसना समुद्र अति पवित्र गुणरूप
रत्नना लंडार अने लव्य प्राणीओइपी-कमलोने उल्लसित कर-
वाभां सूर्य समान ओवा श्री जिनेश्वर भगवतने निरंतर हुं
नमस्कार करें छुं.

અહીં પખાલ કરવો—

॥ દોહા ॥

કુસુમાભરણ ઉતારિને, પડિમા ધરિય વિવેક,
મજ્જનપીઠે થાપિને, કરિયે જળઅભિષેક. (૨)

॥ અર્થ ॥ ભગવંતના શરીર ઉપરથી આભૂષણ તથા વાશી
કુલ ઉતારીને વિનયપૂર્વક ભગવંતને હાથમાં ધારણ કરી સ્નાન-
પીઠ ઉપર ભગવંતને પધરાવવા અને પછી જળવડે પખાલ કરવો.

કુસુમાંજલિની થાળી લઈ ઉભા રહેવું—

॥ આર્યાગિતિ ॥

જિન જન્મ સમય મેરૂ, સિહરં રયાણ કણુય કલસોહ
દેવા સુરહિણુહવિઉ, તે ધન્ના જેહિં દિઠોસિ. (૩)

॥ અર્થ ॥ જિનેશ્વર ભગવંતના જન્મ સમયે મેરૂ પર્વ-
તના શીખર ઉપર દેવોઅં રતનના અને સુવર્ણના કલશોવડે જે
પ્રભુનો અભિષેક (પખાલ) કર્યો છે. એવા પ્રભુનું દર્શન કરના-
રાઓને ધન્ય છે.

પ્રભુના જમણા અંગુઠે કુસુમાંજલિ મુકવી—

॥ કુસુમાંજલિ ઢાળ ॥

નિર્મળ જળકલશે નહવરાવે, વસ્ત્ર અમુલક અંગ ધરાવે,
કુસુમાંજલિ મેલો આદિ જીણુંદા, સિદ્ધ સ્વરૂપી અંગ
પખાલી. આતમ નિર્મળ હુઈ સુકુમાળી. (કુ૦) (૪)

॥ અર્થ ॥ નિર્મળ જળના કલશોવડે અભિષેક કરી અમૂલ્ય
અંગલૂહણું કરી કુસુમાંજલિ મુકવી. સિદ્ધસ્વરૂપ ભગવંતનો

અભિષેક કરવાથી આપણો આત્મા નિર્મળ (પાપરહિત) થાય છે અને શરીર સુકુમાળ થાય છે. (૪)

॥ આર્યા ગિતિ ॥

મચકુંદ ચંપમાલઈ, કમલાઈ પુષ્પચવણાઈ,
જગનાહ નહવણુ સમયે, દેવા કુસુમાંજલિ દિંતી. (૫)
નમોહર્હતસિદ્ધાચાર્યૌપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

॥ અર્થ ॥ મચકુંદ (ઝકુલ) ચંપો, માલતી, કમળ વિગેરે પાંચ પ્રકારના પુષ્પો જિનેશ્વર ભગવંતના અભિષેક વખતે દેવો ચઢાવે છે. તેને કુસુમાંજલિ કહેવાય છે.

અરિહંત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય અને સર્વ સાધુઓને નમસ્કાર કરે છું.

॥ કુસુમાંજલિ ઢાળ ॥

રચણુ સિંહાસન જિન થાપીજે કુસુમાંજલિ,
ત્રણુ ચરણે દીજે, કુસુમાંજલિ મેલો શાંતિ જીણુંદા. (૬)

॥ અર્થ ॥ પછી રત્નના સિંહાસન ઉપર જિનેશ્વર ભગવંતની પ્રતિમાને સ્થાપન કરી જગતમાં જયવંતા એવા શ્રી શાંતિજીનના જમણા અંગુઠા ઉપર કુસુમાંજલિ મુકવી.

॥ દોહા ॥

જિણુતિહું કાલય સિદ્ધની, પડિમા ગુણ ભંડાર,
તમુ ચરણે કુસુમાંજલિ, ભવિક દુરિત હરનાર. (૭)

નમોહર્હતસિદ્ધાચાર્યૌપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

॥ અર્થ ॥ ત્રણ કાળમાં સિદ્ધ એવા જિનેશ્વર ભગવંતની

પ્રતિમા ગુણનો ભંડાર છે, અને તે પરમાત્માના ચરણકમળમાં કુસુમાંજલિ મુકવાથી ભવિ પ્રાણીઓના પાપ દુર થાય છે: પછી નમોઽર્હત.

॥ કુસુમાંજલિ ઢાળ ॥

કૃષ્ણાગરૂ વરધૂપ ધરીજે, સુગંધકર કુસુમાંજલિ દીજે,
કુસુમાંજલિ મેલો નેમિ જીણુંદા. (૮)

॥ અર્થ ॥ ઉત્તમ કૃષ્ણાગરૂ ધૂપ હાથમાં ધારણ કરી હસ્તને સુગંધિત કરી જગતમાં જયવંતા એવા શ્રી નેમિજીન પ્રભુ-જીના ચરણકમલમાં કુસુમાંજલિ કરવી.

॥ ગાથા આર્યા ગીતિ ॥

જસુ પરિમલ બલદહદિસિં, મહુકર ઝંકાર સદસંગીયા,
જિણુચલણોવરી મુક્કા, સુરનર કુસુમાંજલિ સિદ્ધા. (૯)

નમોઽર્હતસિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

॥ અર્થ ॥ જેની સુગંધથી દસેદિશાના ભ્રમરો ગુંતરવ કરતા ભેગા થાય છે. એવી જિનેશ્વર ભગવાનના ચરણ ઉપર મુકેલી કુસુમાંજલિ દેવતાઓને અને મનુષ્યને સિદ્ધિગતિ આપે છે. ॥ પછી નમોઽર્હત ॥

॥ કુસુમાંજલિ ઢાળ ॥

પાસ જિણેસર જગ જયકારી, જલ થલ કુલ ઉદક કર
ધારી, કુસુમાંજલિ મેલો પાર્શ્વ જિણુંદા. (૧૦)

॥ અર્થ ॥ ત્યાર પછી ઉત્તમ એવા જલનાં તથા સ્થળનાં કુલ

અને જળ લઈને જગતમાં જયવંતા એવા પાર્શ્વનાથ ભગવંતના ચરણ ઉપર કુસુમાંજલિ મુકવી.

॥ દોહા ॥

મુકે કુસુમાંજલિ મુર, વીર ચરણે મુકુમાલ,
તે કુસુમાંજલિ ભવિકનાં પાપ હરે ત્રણ કાળ. (૧૧)

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

॥ અર્થ ॥ દેવતાઓ પણ જે કુસુમાંજલિ શ્રીવીરપ્રભુના મુકુમાલ ચરણે મુકે છે તે કુસુમાંજલિ મુકવાથી ભવી પ્રાણીઓના ત્રણે કાળનાં પાપ દુર થાય છે. ॥ પછી નમોઽર્હત્ ॥

॥ કુસુમાંજલિ ઢાળ ॥

વિવિધ કુસુમ વરજનિ ગહેવી, જિન ચરણે પણ મંત
ઠવેવી, કુસુમાંજલિ મેલો વીર જિણુંદા. (૧૨)

॥ અર્થ ॥ ઉત્તમ પ્રકારના વિધ વિધ જ્ઞતિનાં પુષ્પો લઈને જગતમાં જયવંતા એવા વીરજિનેશ્વર ભગવંતના ચરણકમળમાં નમસ્કાર કરી કુસુમાંજલિ મુકવી.

॥ વસ્તુ છંદ ॥

નહવણ કાળે નહવણ કાળે, દેવદાણુવ સમુચ્ચય,
કુસુમાંજલિતહિ સંઠવિય, પસરંત દિસિ પરિમલ મુગંધિય
જિણુ પયમલે નિવડેઈ, વિગ્ધહર જસનામ મંતો, અનંત
ચઉવીસ જિન વાસવ મલિય અસેસ, સા કુસુમાંજલિ.
મુહ કરો, ચઉવિહસંઘ વિસેસ, કુસુમાંજલિ મેલો—
ચઉવીસજિણુંદા. (૧૩)

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વસાધુભ્યઃ

॥ અર્થ ॥ જિનેશ્વર ભગવંતના જન્માભિષેક વખતે દેવ અને દાનવો એકઠા થઈ જેની સુગંધ દશેદિશામાં પ્રસરી રહેલી છે. એવી કુસુમાંજલિ જેનું નામ પણ વિધ્નનો નાશ કરે છે. એવી અનંત ચોવીશીઓના ચરણક્રમણમાં સમગ્ર દેવો મુકે છે તે કુસુમાંજલિ ચતુર્વિધ સંઘનું કલ્યાણ કરે. એમ કહી જગતમાં જયવંતા એવા ચોવીસ જિનેશ્વરના ચરણક્રમણ ઉપર કુસુમાંજલિ મુકવી. ॥ નમોઽર્હત ॥

અનંત ચઉવીસી જિનજી ગુહાઈ, વર્તમાન ચઉવીસ સંભારૂ
કુસુમાંજલિ મેલો ચોવીશ જીણુંદા. (૧૪)

॥ અર્થ ॥ જિનેશ્વર ભગવંતની અનંતી ચોવીશીઓને નમસ્કાર કરું છું અને પછી વર્તમાન ચોવીશીનું સ્મરણ કરું છું એમ કહી ચોવીશ પ્રભુના નામથી કુસુમાંજલિ મુકવી.

॥ દોહા ॥

મહાવિદેહે સંપ્રતિ, વિહરમાન જિનવીશ,
ભક્તિ ભરે તે પૂજિયા, કરો સંઘ સુજગીશ. (૧૫)

નમોઽર્હત સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

॥ અર્થ ॥ મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં હાલ વિચરતા વીશ વિહરમાન ભગવંતની પૂર્ણ ભક્તિથી મેં પૂજા કરેલી છે એવા તે ભગવંત ચતુર્વિધ સંઘને કલ્યાણ કરનારા થાઓ. પછી નમોઽર્હત.

॥ કુસુમાંજલિ ઢાળ ॥

અપછર મંડલિ ગીત ઉચ્ચારા, શ્રીશુભવીર વિજયજયકારા,
કુસુમાંજલિ મેલો સર્વ જિણુંદા. (૧૬)

ઇતિ શ્રી કુસુમાંજલયઃ

॥ અર્થ ॥ જેની આગળ અપ્સરાઓ ગાનતાન કરી રહેલી છે. એવા શુભ નામવાળા વિજયવંત શ્રી વીરપ્રભુ જયકરનારા એવા સર્વ તિર્થકરોના ચરણકમળ ઉપર કુસુમાંજલિ મુકવી.

૫છી સ્નાત્રીયા ઇચ્છામિ ખમાસમણે ! વંદિઉં જાવણિજાળે. નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ. ઇચ્છામિ ખમાસમણે, વંદિઉં જાવણિજાળે નિસીહિઆએ, મત્થએણ વંદામિ. ઇચ્છામિ ખમાસમણે વંદિઉં જાવણિજાળે નિસીહિઆએ, મત્થએણ વંદામિ.

એમ ત્રણ ખમાસમણુ દઇ ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરૂં ઇચ્છું એમ કહી, જગચિંતામણિ જગનાહ, જગગુરૂ જગરખખણુ; જગખંધવ જગસથવાહ, જગભાવ વિચખખણુ ॥ અઠાવય સંઠવિચરૂવ, કર્મકુ વિણાસણુ ॥ ચઉવિસંપિ જિણુવર, જયંતુ અપ્પહિહય સાસણુ ॥ ૧ ॥ કર્મભૂમિહિં કર્મભૂમિહિં પદમ સંઘયણિ, ઉક્કોસય સત્તરિસય, જિણુવરાણુ વિહરંત લલભધં નવકોડિહિં કેવલિણુ, કોડિસહસ્સનવ સાહુ ગમ્મધં, સંપધં જિણુવરવીસમુણિ ખિહુંકોડિહિં વરનાણુ સમણુહ કોડિસહસ્સદુઅ થુણિજજધં નિચ્ચ વિહાણી ॥ ૨ ॥ જયઉ સામિય જયઉસામિય રિસહ સત્તુજિ ઉજ્જિત-પહુ નેમિજિણુ, જયઉ વીર સચ્ચઉરિમંડણુ ભરૂચચ્છહિં મુણિસુવ્વય, મુહરિ પાસ દુહ-દુરિચ્ચ-ખંડણુ. અવર વિદેહિં તિથ્થયરા ચિહુંદિસિ વિદિસિ જિંકેવિ તિચ્ચાણાગય-સંપધંઅ, વંદૂ જાણુસવ્વેવિ ॥ ૩ ॥ સત્તાણુવધં સહસ્સા,

લખખાછપન અકુકોડીઓ બત્તિસય બાસિઆઈ તિઅ-
લોએ ચેધએ વંદે પનરસ કોડિસયાઈ, કોડિબાયાલલખખ-
અડવત્તા છત્તીસસહસ (અસિઈ) અસિઆઈ સાસય બિંબાઈ
પણુમામિ ॥ ૪ ॥

જંકિંચિ નામ તિથ્યં, સગ્ગેપાયાલિ માણુસેલોએ,
જાઈ જિણુ બિંબાઈ, તાઈ સવ્વાઈ વંદામિ.

પછી બે હાથ બેડી—

નમુથ્યુણું અરિહંતાણું, ભગવંતાણું આધગરાણું,
તિથ્યયરાણું સયંસંબુદ્ધાણું, પુરિસુત્તમાણું, પુરિસસી-
હાણું, પુરિસવરપુંડરીઆણું, પુરિસવરગંધહથીણું ॥૩॥
લોગુત્તમાણું, લોગનાહાણું લોગહિઆણું, લોગપ-
ધવાણું લોગપન્નજેઅગરાણું ॥ ૪ ॥ અભયદયાણું
અખખુદયાણું, મગ્ગદયાણું, સરણુદયાણું, બોહિદયાણું
॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણું, ધમ્મદેસયાણું, ધમ્મનાયગાણું.
ધમ્મસારહીણું, ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણું ॥ ૬ ॥
અપ્પહિહયવરનાણું, દંસણુધરાણું, વિઅટ્ટહિમાણું ॥૭॥
જિણુણું જાવયાણું, તિન્નાણું તારયાણું, બુદ્ધાણું બોહયા-
ણું, મુત્તાણું મોઅગાણું. ॥૮॥ સવ્વન્નૂણું, સવ્વદરિસીણું,
સિવ-મયલ-મરૂઅ-મણુંત-મખખય-મવ્વાબાહ-મપુણુ
રાવિત્તિ-સિદ્ધિગધ-નામધેયં, ઠાણું સંપત્તાણું, નમોજિણુણું
જિઅભયાણું ॥ ૯ ॥ જેઅ અધઆ સિદ્ધા, જેઅ ભવિ-
સ્સંતિણુગયેકાલે સંપધઅ વટ્ટમાણુ, સવ્વે તિવિહેણુ
વંદામિ.

જાવંતિ ચેઈઆઈ, ઉડ્ડેય અહેઅ, તિરિય લોઅેઅ,
 સંવાઈ તાઈ વંદે, ઈહ સંતો તત્થ સંતાઈ.
 ઈચ્છામિ અમાસમણો, વંદિઉ જાવણિજ્ઞાએ,
 નિસીહિઆએ, મત્થએણુ વંદામિ.
 જાવંત કેવિસાહૂ, ભરહેરવય મહાવિદ્દેઅ,
 સંવેસિંતેસિ પણુઓ, તિવિહેણુ તિદંડવિરયાણુ.

નમોડર્તસિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિ કેમ્મઘણુમુક્કં,
 વિસહર-વિસનિત્રાસં, મંગલ કહ્લાણુ આવાસં.
 વિસહર કુલિંગમંતં, કંઠે ધારેઈ જો સયા માણુઓ
 તસ્સ ગહ રોગ મારી, દુકુ જરાં જંતિ ઉવસામં.
 ચિદ્દુદ્દરેમંતો, પુજ્ઞપણામોવિ, બહુ ફોહોઈ,
 નરતિરિએસુવિજવા, પાવંતિ ન દુખખદોગચ્ચં.
 તુહસમ્મત્તે લક્કે ચિતામણિકપ્પપાયવજ્જલહિ એ,
 પાવંતિ અવિગ્ધેણુ, જવા અયરામરં ઠાણુ.
 ઈઅ સંથુઓ મહાયસ, ભત્તિજ્ઞરનિજ્ઞભરેણુ હિયએણુ,
 તા દેવ દિજ્ઞજ યોહિ, ભવે ભવે પાસ જાણુચંદ.

પછી લલાટ સુધી હાથ જોડી.

જય વીયરાય જગ ગુરૂ, હોઉ મમંતુહ પભાવઓ ભયવં,
 ભવ નિંવેઓ મગ્ગા-ણુસારિયા ઇહફલ સિદ્ધિ.
 લોગ વિરૂદ્ધચ્ચાઓ, ગુરૂજણુપૂઆપરથ્થકરણુચ
 સુહગુરૂજોતંબવણુ-સેવણુ આભવમખંડા.

(હાથ નીચા ઉતારી નાસિકા સુધી રાખવા)
 વારિજ્ઞઈ જઈવિનિયાણુ-ખંધણુ વીયરાય તુહસમએ,

તહવિ મમ હુજ્જ સેવા, ભવે ભવે તુમહ ચદાણાણું.
 દુખખખખઓકમખખઓ, સમાહિ મરણુંચ બોહિલાભોઅ,
 સંપન્નઉ મહએઆં, તુહનાહ, પણામકરણેણું,
 સર્વમંગલમંગલ્યં, સર્વકલ્યાણકારણમ્,
 પ્રધાનં સર્વધર્માણાં, જૈનં જ્યતિ શાસનમ્.

પછી સ્નાત્રીઆઓએ હાથ ધૂપી હાથમાં કળશ લઈ મુખકોશ
 ખાંધી ઉભા રહેવું.

॥ અથ કળશ દોહા ॥

સયલ જિણેસર પાયનમિ, કલ્યાણુક વિધિતાસ;
 વર્ણવતાં સુણતાં થકાં, સંઘની પૂજે આશ. (૧)

॥ અર્થ ॥ સર્વ જિનેશ્વર ભગવંતના ચરણકમળમાં નમ-
 સ્કાર કરી તે ભગવંતના કલ્યાણુકનો વિધિ હું કહું છું. તે
 કલ્યાણુકની વિધિનું વર્ણન કરતાં અને સાંભળતાં સમગ્ર સંઘની
 ઇચ્છા સફળ થાય છે.

॥ ઢાળ ॥

॥ એકદિન અચિરા હુલરાવતી એ દેશી ॥

સમકિત:ગુણુઠાણે, પરિણુમ્યા, વળીવ્રતધર સંયમ મુખરમ્યા,
 વીશસ્થાનકવિધિયેતપ કરી, એસી ભાવદયા દીલમાં ધરી.
 જે હોવે મુજ શક્તિ ઈસી, સવિજીવ કરે શાસન રસી,
 શુચિરસ ઢલત્રે તિહાં ખાંધતાં, તિર્થેકર નામ નિકાચતાં.
 સરાગથી સંયમ આચરી, વચમાં એક દેવનો ભવ કરી,
 ચવિ પત્રર ક્ષેત્રે અવતરે, મધ્ય ખંડે પણ રાજવી કુલે.
 પટરાણી કુખે ગુણુનિલો, જેમ માનસરોવર હંસલો,
 મુખશાખ્યાએ રજની શેષે, ઉતરતાં ચઉદ મુપન દેખે.

॥ અર્થ ॥ તિર્થંકર ભગવંતે પ્રથમ પૂર્વ ભવમાં સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્ત કરી અનુક્રમે :આરિત્રને અંગીકાર કરી વિધિપૂર્વક વીશ સ્થાનક તપનું આરાધન કર્યું અને આ પ્રમાણે મનમાં ભાવ દયાને ધારણ કરતા હતા. જે મારી શક્તિ હોય તો મારે સર્વ જીવોને વીતરાગ શાસનના ધર્મમાં જોડવા. આ પ્રમાણે નિરંતર નિર્મળ ભાવના ભાવતાં તિર્થંકર નામ કર્મ નિકાચિત કર્યું. એમ સરાગે સંચમને ગ્રહણ કરી આયુષ્ય પૂર્ણ કરી વચમાં એક દેવનો ભવ કરે છે. તે દેવના ભવમાંથી ચવીને પંદર કર્મભૂમિક્ષેત્ર-માંથી મધ્યખંડના કોઈ પણ ક્ષેત્રને વિશે ઉચ્ચકુલવાળા ક્ષત્રિયકુળમાં રાજાની પટરાણીની કુક્ષિમાં ગુણવંત પ્રભુ ગર્ભપણે ઉત્પન્ન થાય છે. તે કેવા શોભે છે, જેમ માનસરોવરમાં હંસ શોભે છે. જે વખતે તિર્થંકર ભગવંત માતાની કુક્ષિમાં ગર્ભપણે ઉત્પન્ન થાય છે. તે રાત્રિયે સુખશય્યામાં સુતેલા તે માતાજી આવા પ્રકારનાં ચૌદ સ્વપ્નને જુએ છે.

॥ હાળ સ્વપ્નની ॥

પહેલે ગજવર દીઠો, બીજે વૃષભ પદ્મો, ત્રીજે કેસરિસિંહ, ચોથે લક્ષ્મી અખિહ. (૧) પાંચમે કુલની માળા, છઠે ચંદ્રવિશાલા રવિરાતો દ્વજ મોટો, પૂરાણ કળશ નહિ છોટો. (૨) દશમે પદ્મ સરોવર, અગિયારમે રત્નાકર, ભુવન વિમાન રત્નગંજ અગ્નિશિખા ધૂમ વર્ણ. (૩) સ્વપ્ન છઠ જઈ રાયને ભાસે, રાજા અર્થ પ્રકાશે; પુત્રતિર્થંકર ત્રિભુવન નમશે, સકળ મનોરથ ફળશે.

॥ અર્થ ॥ તે ચૌદ સ્વપ્નમાં પહેલો હાથી દીઠો, બીજો વૃષભ, ત્રીજો કેસરિસિંહ, ચોથામાં શ્રીદેવી, પાંચમે કુલની માળા

છઠ્ઠે ચંદ્ર, સાતમે સૂર્ય, આઠમે ધ્વજ, નવમે પૂર્ણકાશ, દશમે પદ્મસરોવર, અગીઆરમે ક્ષીરસમુદ્ર, બારમે વિમાન, તેરમે રત્ન રાશિ. ચઉદમે નિર્ધમ અગ્નિશિખા. આવા પ્રકારના ઉત્તમ સ્વપ્નો દેખી માતાજી જાગીને રાજાજાની પાસે જઈને વિનયપૂર્વક સ્વપ્નની વાત કહે છે રાજા પણ સ્વપ્નને બરાબર સાંભળી તેનો વિચાર કરી તે સ્વપ્નનું ફલ આ પ્રમાણે કહે છે. હે દેવાનુપ્રિયે ! તારે ત્રણુમુવનનો સ્વામિ તિર્થંકર પૂત્ર થશે કે જેના ચરણારવિન્દમાં સુરાસુરના ટોળાઓ નમસ્કાર કરશે અને સકળ સંઘની મનોવાંચના પૂર્ણ થશે.

॥ વસ્તુ છંદ ॥

અવધિનાણે અવધિનાણે, ઉપના જિનરાજ,
જગત જસ પરમાણુઆ, વિસ્તર્યા વિશ્વજંતુ સુખકાર;
મિથ્યાત્વતારા નિર્જલા, ધર્મ ઉદય પરભાત મુંદર,
માતા પણ આણુદિયાં, જાગતી ધર્મ વિધાન,
જાણુંતી જગતિલક સમો, હોશે પુત્ર પ્રધાન. ॥૧॥

॥ અર્થ ॥ જે વખતે ભગવંત ગર્ભમાં ઉત્પન્ન થાય છે ત્યારથીજ મતિ, શ્રુત અને અવધિજ્ઞાનનો ધણી હોય છે. જે વખતે તિર્થંકર ભગવંત ગર્ભમાં પુત્રપણે ઉત્પન્ન થાય છે તે વખતે સમગ્ર જીવો શાંતિ પામે છે. જેમ સૂર્યના ઉદયથી તારાઓનું તેજ ચાલી જાય છે તેવીજ રીતે સૂર્યસમાન દેવાધિદેવ તિર્થંકર ભગવંતના ઉદયથી મિથ્યાત્વરૂપી તારાઓનો નાશ થાય છે. આવા ઉત્તમ તિર્થંકરરૂપી પુત્રના ગર્ભને ધારણ કરનારી માતા “મારો પુત્ર ત્રણુ જગતમાં તિલક સમાન થશે” એમ જાણી મનમાં અત્યંત આનંદ પામી શેષ રાત્રીમાં ધર્મક્રિયા કરે છે.

॥ દોહા ॥

શુભ લગ્ને જિન જનમીયા, નારકીમાં સુખજયોત,
સુખ પામ્યા ત્રિભુવન જના, હુઓ જગત ઉઘોત.

॥ અર્થ ॥ અનુક્રમે પોતાના યોગ્ય ગર્ભકાળ પરિપૂર્ણ થયે છતે દેવાધિદેવ તિર્થંકર ભગવંતનો શુભ અવસરે જન્મ થાય છે. આ વખતે નારકીના જીવો પણ ક્ષણભર શાંતિ સુખ ભોગવે છે. ત્રણ ભુવનના સઘળા જીવો અત્યંત સુખ પામે છે અને ત્રણ જગતમાં ઉઘોત થઈ રહે છે.

અહીં પંખો, ચામર, દર્પણુ ધરવું તથા રાખડી જમણે અંગુઠે મુકવી:—

॥ ઢાળ ॥

॥ કડખાની દેશી. ॥

સાંભળો કળશ જિન, મહોત્સવનો ઈહાં, છપ્પન કુમરી,
દિશી વિદિશી આવે તીહાં, માય સુત નમિ આણુંદા
અધિકો ધરે ॥ અષ્ટ સંવર્ત વાયુથી કચરો હરે ॥ ૧ ॥
વૃષ્ટિ ગંધોદકે, અષ્ટ કુમારી કરે, અષ્ટ કળશ ભરી, અષ્ટ
દર્પણુ ધરે, અષ્ટ ચામર ધરે, અષ્ટ પંખા લહી; ચાર
રક્ષા કરી ચાર દીપકગ્રહી ॥ ૨ ॥ ઘર કરી કેળના માય-
સુત લાવતી, કરણુ શુચિકર્મ જળ કલશે નહવરાવતી,
કુસુમ પૂજી અલંકાર પેહેરાવતી રાખડી ખાંધી જઈ
શયન પધરાવતી ॥ ૩ ॥ નમિય કહે માય તુજ, બાળ-
લીલાવતી મેરૂ રવિચંદ્ર લગે, જીવજો જગપતિ, સ્વામી
ગુણ ગાવતી, નીજ ધરે લાવતી, તેણે સમે ઈંદ્ર, સિંહાસન
કંપતી. ॥ ૪ ॥

॥ અર્થ ॥ જે વખતે દેવાધિદેવ અરિહંત પરમાત્માનો જન્મ થાય છે ત્યારે દરેક દિશાઓમાંથી પોતાને યોગ્ય ક્રિયા કરવા માટે છપ્પનદિશિ કુમરીઓ ત્યાં આવે છે. ત્યાં આવી લગવંતને અને તેમની માતાજીને નમસ્કાર કરી અત્યંત આનંદ પૂર્વક નિચેના કામો કરે છે. આઠદિશિકુમારિકાઓ સંવર્ત વાયુવડે ચાર દિશામાં એકેક યોજનનો સઘળો કચરો દૂર કરે છે. ત્યાર પછી આઠ કુમારિકાઓ સુગંધી જળની વૃષ્ટિ કરે છે. આઠ કુમારિકાઓ હાથમાં પૂર્ણ કળશને ધારણ કરીને ઉભી રહે છે. આઠ કુમારિકાઓ દર્પણ ધરે છે. આઠ કુમારિકાઓ ચન્દ્રમર વીજે છે. આઠ કુમારિકાઓ પંખા હાથમાં લઈને પવન નાંખે છે. ચાર કુમારિકાઓ હાથમાં રાજડી લઈને ઉભી રહે છે. અને ચાર કુમારિકાઓ હીપકને ગ્રહણ કરે છે ત્યાં ઉત્તમ પ્રકારના કેળના પાંદડાઓનું સૂતિગ્રહ બનાવી તેની અંદર પુત્ર અને માતાજીને લાવે છે. અને કલશો વડે સ્નાન કરાવે છે, પછી પૂજા વડે પૂજા કરી આભૂષણ પહેરાવે છે. પછી હાથે રાજડી બાંધી પદ્યક્રમાં પધરાવે છે. આ પ્રમાણે પોતાને લાયક ક્રિયાઓ કરી માતા તથા પુત્રને નમસ્કાર કરી આ પ્રમાણે કહે છે;—હે દેવાધિદેવ, આ જગત જીવોના હિત માટે યાવચ્ચંદ્રદિવાકરો સુધી આપ જીવજો. આ પ્રમાણે પ્રભુના ગુણ ગાતી ગાતી પોતપોતાના સ્થાનકે જાય છે. આવા અવસરે સૌધર્મ દેવલોકમાં ઈંદ્રનું સિંહાસન ચલાયમાન થાય છે.

॥ ઢાળ ॥

જિન એકવીશાની દેશી ॥

જિન જન્મ્યાજી, જિણુ વેળા જનની ઘરે, તિણુ વેળાજી,

ઈદ્ર સિંહાસન થરહરે, દાહિણોત્તરજી જેતાજિન જનમે
યદા, દિશિનાયકજી, સોહમ ઇશાન બેહુતદા ॥૧૧॥

॥ અર્થ ॥ જે જે વખતે તિર્થંકર ભગવંતનો જન્મ
થાય છે તે વખતે સૌધર્મ અને ઇશાન દેવલોકના દક્ષિણ ઉત્તરના
ઈદ્રોના સિંહાસન કંપે છે.

॥ ત્રુટક ॥

તદાચિતે ઈદ્ર મનમાં, કોણુ અવસર એ બન્યો,
જિન જન્મ અવધિનાણે જાણી, હર્ષ આનંદ ઉપન્યો.
સુધોપઆદે ઘંટનાદે, ઘોષણા સુરમે કરે,
સર્વિ દેવીદેવા જન્મહોત્સવે આવજો સુરગિરિવરે,

અહીં ઘંટ વગાડવો—

॥ અર્થ ॥ આમ અકસ્માત સિંહાસન કંપવાનું કારણુ ઈદ્રના-
હાસાજ અવધિજ્ઞાન વડે બુઝ્યે છે. તો તિર્થંકર ભગવંતનો જન્મ
થયેલો જાણી અત્યંત આનંદ પામે છે તિર્થંકર ભગવંતનો જન્મ
થયો જાણી તરતજ હરિજીગમેષી નામના દેવતા પાસે સુધોષા
નામનો ઘંટ વગાડવે છે અને ગદ્યા દેવોને ખબર આપે છે કે
હું દેવો મહાનુભાવ તિર્થંકર ભગવંતનો જન્મ થયેલો છે. મારે
સર્વ દેવો જન્મોત્સવ કરવા મેરૂ પર્વત ઉપર આવજો.

॥ ઢાળ ॥ પૂર્વલી ॥

એમ સાંભળીજી, સુરવર કોડિ આવી મળે, જન્મોત્સવજી,
કરવા મેરૂ ઉપર ચલે, સોહમપતિજી, બહુ પરિવારે;
આવીયા, માય જિનનેજી, વાંદી પ્રભુને વધાવિયા.

॥ અર્થ ॥ આ પ્રમાણે તિર્થંકર લગવાનના જન્મની ખબર પડતાની સાથે કોડો દેવો એકઠા થાય છે અને લગવંતનો જન્મોત્સવ કરવા માટે મેરૂ પર્વત ઉપર જાય છે. ઘણા પરિવારથી પરિવરેલો સૌધર્મર્ષદ્ર દેવલોકમાંથી ભૂમિતલ ઉપર આવી જે ઠેકાણે તિર્થંકર લગવંતનો જન્મ થયો છે ત્યાં જાય છે અને ત્યાં જઈ માતા અને લગવંતને નમસ્કાર કરી પ્રભુને વધાવે છે.

॥ ત્રુટક ॥

વધાવી બોલે હે રત્નકૂખ, ધારિણી તુજ સુતતણો,
હું શક સોહમ નામે કરમું, જન્મમહોત્સવ અતિ ઘણો.
ઐમ કહી જીન પ્રતિજિજ્ઞ સ્થાપી પંચરૂપે પ્રભુગ્રહી,
દેવદેવી નાચે હર્ષ સાથે મુરગિરિ આવ્યા વહી.

॥ અર્થ ॥ ત્યારપછી ઈદ્ર મહારાજ પ્રભુની માતાને આ પ્રમાણે કહે છે. હે રત્નકુક્ષીને ધારણ કરવાવાળી હું સૌધર્મ દેવલોકનો શક નામે ઈદ્ર તમારા પુત્રનો જન્મ મહોત્સવ કરવા આવ્યો છું. એ પ્રમાણે કહી લગવંતના પ્રતિજિજ્ઞને સ્થાપન કરી લગવંતને ઈદ્ર મહારાજે પાંચરૂપે ગ્રહણ કર્યા અને દેવદેવી એના સમૂહ સાથે વાજતા ગાજતાં મેરૂ પર્વત ઉપર આવ્યા.

॥ ઢાળ ॥ પૂર્વલી ॥

મેરૂ ઉપરજી, પાંડુકવનમે ચિહું દિશે, શીલા ઉપરજી,
સિંહાસન મન ઉલસે, તિહાં બેસીજી શકે જીન બોળે
ધર્મી, હરિ ત્રેસઠજી, બીજા તિહાં આવી મળ્યા.

॥ અર્થ ॥ મેરૂ પર્વત ઉપર પાંડુકવનમાં શીલા ઉપર

સિંહાસન ગોઠવી ત્યાં ઇંદ્ર મહારાજ બેસીને લગવંતને પોતાના
બોળામાં ધારણ કર્યા. અને બીજા ત્રેસઠ ઇંદ્રો ત્યાં આવ્યા.

॥ ત્રુટક ॥

મધ્યા ચોસઠ સુરપતિ તીહાં, કરે કળશ અડબતીના,
માગધાદિ જળ તીર્થ ઔષધી, ધૂપવળી બહુ ભાતિના.
અચ્યુત પતિયે હુકમકીનો, સાંભળો દેવા સર્વે,
ખીરજલધી ગંગાનીર લાવો, ઝટિતી જિન મહોત્સવે.

॥ અર્થ ॥ તે ચોસઠઇંદ્રોએ આઠ જાતના કળશ બનાવી
તેની અંદર માગધ વિગેરે ઉત્તમ તિર્થોના સુગંધી પાણી ભર્યાં.
અનેક પ્રકારનો સુગંધી ધૂપ ઉખેલ્યો ત્યાર પછી અચ્યુતેંદ્રે
બીજા દેવોને જિનેશ્વર લગવંતના જન્મમહોત્સવમાં ગંગા
વિગેરેના પાણી લાવવા માટે હુકમ કીધો.

॥ ઢાળ ॥

॥ વિવાહલાની દેશી ॥

સુર સાંભળીને સંચરીયા, માગધ વરદામે ચલીયા,
પદ્મદ્રહ ગંગા આવે, નિર્મળ જળ કળશ ભરાવે; તીરથ
ફળ ઔષધિ લેતા, વળી ખીરસમુદ્રે જાતાં, જળ કળશ
બહુલ ભરાવે કુલ ચંગેરી થાળ લાવે. સિંહાસન ચામર
ધારી, ધૂપ ધાણું રકેબી સારી, સિદ્ધાંતે ભાખ્યા જેહ,
ઉપકરણ મિલાવે તેહ; તે દેવા સુરગિરિ આવે, પ્રભુ દેખી
આનંદ પાવે, કળશાદિક સહુ તિહાં ઠાવે, ભકતે પ્રભુના
ગુણ ગાવે.

॥ અર્થ ॥ અચ્યુતેન્દ્રના હુકમને સાંભળીને તુરતજ બીજા દેવા ગંગા, માગધ, ક્ષીરસમુદ્ર વિગેરે તીર્થોના પાણી લેવા માટે ગયા. અને તે તીર્થોના નિર્માણ પાણીવટે કળશાઓ ભર્યા. ભરીને પાછા આવતાં અનેક પ્રકારની મુગંધી ઔષધિઓ પુષ્પ અંગેરી થાળ વિગેરે વસ્તુઓ લાવ્યા. સિંહાસન, ચામર ધૂપધાનુ, રકેળી વિગેરે સિદ્ધાંતમાં કહેલા સર્વ ઉપગરણો ત્યાં એકઠાં કર્યા. એ પ્રમાણે દરેક વસ્તુ લઈને તેઓ મેરૂ પર્વતપર આવ્યા. પ્રભુના દર્શન કરીને બહુજ આનંદ પામ્યા. પોતાની સાથે લાવેલા જળકળશા વિગેરે સમગ્ર વસ્તુઓ ત્યાં મુકી ઘણાજ આનંદ સહીત પ્રભુના ગુણ ગાવા લાગ્યા.

॥ ઢાળ ॥

॥ રાગ ધન્યાશ્રી ॥

આતમ ભક્તિ મન્યા કેઈ દેવા, કેતા મિત્તનું જઈ,
નારી પ્રેર્યા વળી નિજ કુલવટ, ધર્મી ધર્મ સખાઈ; જો-
ઈસ, વ્યંતર ભુવનપતિના, વૈમાનિક સુર આવે, અચ્યુત
પતિ હુકમે ધરી કળશા, અરિહાને નવરાવે. ॥૧॥ અડજાતિ
કળશા પ્રત્યેકે, આઠ આઠ સહસ્ર પ્રમાણે, ચઉસઠ સહસ્ર
હુઆ અભિષેકે, અદિસેં ગુણા કરી જાણે; સાઠ લાખ
ઉપર એક કોડી, કળશાના અધિકાર, બાસઠ ઈંદ્રતણા
તિહાં બાસઠ, લોકપાલના ચાર. ॥૨॥ ચંદ્રની પંક્તિ છાસઠ
છાસઠ, રવિસોણી નરલોકો, ગુરૂસ્થાનક સુર કેરો એકજ,
સામાનિકનો એકો; સોહમપતિ ઈશાનપતિની, ઈંદ્રાણીના
સોળ. અસુરની દશઈંદ્રાણી નાગની, બાર કરે કલ્લોલ.

૥૩૥ જ્યોતિષ વ્યંતર ઇંદ્રની ચઉચઉ, પર્ષદા ત્રણનો એકો,
 કટકપતિ અંગરક્ષક કેરો, એક એક સુવિવેકો; પરચુરણ
 સુરનો એક છેલ્લો, એ અઢિસેં અભિષેકો, ઇશાન ઇંદ્ર કહે
 સુજ આપો, પ્રભુને ક્ષણ અતિરેકો. ૥૪૥ તવ તસ ખોલે
 ઠવિ અરિહાને, સોહમપતિ મનરંગે, વૃષભરૂપ કઠી શ્રૃંગ-
 જળે ભરી, નહવાણ કરે પ્રભુ અંગે; પુષ્પાદિક પૂજને છાંટે,
 કરી કેસર રંગરોલે, મંગળદીવો આરતી કરતાં, સુરવર
 જયજય ખોલે. ૥૫૥ ભેરી ભુંગળ તાલ બજાવત, વણિયા-
 જન કર ધારી, જનની ઘર માતાને સોંપી, એણિપરે
 વચન ઉચ્ચારી; પુત્ર તમારો સ્વામી હમારો, અમ સેવક
 સાધાર, પંચધાવી રંભાધિક થાપિ, પ્રભુ ખેલાવણ હાર.
 ૥૬૥ બ્રહ્મીશ કોડી કનક મણિ માણિક, વસ્ત્રની વૃષ્ટિ કરાવે,
 પૂરણ હર્ષ કરેવા કારણ, દ્વીપ નંદીસર જાવે; કરિય અ-
 ઠાઈ ઉત્સવ દેવા, નિજ નિજ કદપ સધાવે, દીક્ષા કેવળને
 અભિલાષે, નિત નિત જિન ગુણ ગાવે, ૥૭૥ તપગચ્છ ઈસ-
 રસિંહ સૂરીસર, કેરા શિષ્ય વહેરા, સત્યવિજય પંન્યાસ
 તણે પદ, કપૂરવિજય ગંભીરા; ખિમાવિજય તસ સુજસ
 વિજયના, શ્રીશુભ વિજય સવાયા, પંડિત વીરવિજય શિષ્યે
 જિન, જન્મમહોત્સવગાયા. ૥૮૥ ઉત્કૃષ્ટા એકસોને સિત્તેર,
 સંપ્રતિ વિચરે વીશ, અતીત અનાગતકાળે અનંતા,
 તિર્થંકર જગદીશ; સાધારણ એ કળશ જે ગાવે, શ્રી
 શુભવીર સવાઈ; મંગળ લીલા સુખભર પાવે, ઘર ઘર
 હર્ષ વધાઈ. ૥૯૥

ઈતિ શ્રી સ્નાત્રપૂજ સમાપ્ત. ॥

॥ અર્થ ॥ કેટલાક દેવો પોતાને પ્રભુ ઉપર ભક્તિ હોવાથી, કેટલાક મિત્રની પેરણાથી, કેટલાક સ્ત્રીની પેરણાથી, કેટલાક આ આપણો કુલ ધર્મ છે એમ જાણી ભુવનપતિ વ્યંતર, જ્યોતિષ અને વૈમાનિક દેવો ત્યાં આવ્યા હતા. અને અચ્યુતેંદ્રના હુકમથી કળશા ભરી પ્રભુને નહવરાવતા હતા તે કળશાઓ આઠ પ્રકારના હતા તે દરેક આઠ આઠ હજાર હતા એટલે બધા મળી ૬૪૦૦૦) કળશાઓ હતા. અને તેને અઢીસે ગુણ કરવા. કારણ કે કળશા ૬૪૦૦૦) પરંતુ અભિષેક કરનારા અઢીસો તે કોણ તે આગલ કહે છે તે પ્રમાણે ગુણાકાર કરવાથી એક કોડ આઠ લાખ અભિષેક થાય છે. હવે અઢીસે અઢીસે કયા કયા તે કહે છે. બાસઠ ઈંદ્રના બાસઠ, ચાર લોકપાલના ચાર, ચંદ્રની છાશઠપંક્તિના છાસઠ, છાસઠ સૂર્યપંક્તિના છાસઠ, એક ગુરૂનો, એક સામાનિક દેવનો, સોળ સૌધર્મ ઈંદ્ર, અને ઇશાનેંદ્રની ઈંદ્રાણીના, દસ અસુરેંદ્રની ઈંદ્રાણીના, બાર નાગેંદ્રની ઈંદ્રાણીના ચાર જ્યોતિષીઈંદ્રના ચાર વ્યતરેંદ્રના, એક ત્રણ પર્ષદાનો, એક કટકપતિ, એક અંગરક્ષક કેરો, એક પરચુરણ દેવનો આ પ્રમાણે અઢીસે અભિષેક જાણુવા ત્યાર પછી ઇશાનેંદ્ર સૌધર્મ ઈંદ્રને કહે છે કે મને થોડીવાર પ્રભુજીને ખોળે બેસાડવા માટે આપો આ પ્રમાણે તેની માગણીથી તેના ખોળામાં પ્રભુજીને બેસાડીને પોતે વૃષભ રૂપ કરી શીંગડામાં જળ ભરી તે વડે પ્રભુજીને અભિષેક કરે છે. ત્યાર પછી આરતી મંગલ દીવો ઉતારીને દેવતાઓ જયજયના નાદ સાથે પ્રભુને વધાવે છે. ત્યાર પછી ભગવંતને હાથમાં ધારણ કરી, ભેરી, સરણાઈ વિગેરે વાજાંત્રના અવાજ સાથે વાજતે ગાજતે માતા પાસે જઈ પુત્રને સોંપી આ

પ્રમાણે બોલે છે. આ તમારો પુત્ર છે. પરંતુ તે અમારો સ્વામી છે અમે એમના સેવક છીએ. તે પછી ધાવ માતા, કેલ વિગેરે પ્રભુને રમવા માટે વસ્તુ સુકીને બત્રીશ કોડ સોનેયા મણી માણેક વસ્ત્ર વિગેરેની વૃષ્ટિ કરીને આનંદ પુરે કરવા માટે નંદિ-શ્વરદ્વીપ જાય છે. ત્યાં અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ કરી સર્વ દેવો પોતપોતાને સ્થાને જાય છે. અને પ્રભુની દીક્ષા, કેવળજ્ઞાન વિગેરે કલ્યાણકો વખતની રાહ જોતા રહે છે. હવે આ સ્નાત્ર પૂજના કર્તા કોણ છે તે કહે છે. તપગચ્છ નાયક વિજય સિંહસૂરીશ્વરના સત્યવિજય પંન્યાસ નામના શિષ્ય થયા તેમના શિષ્ય કપૂરવિજય મહારાજને ખીમા વિજય મહારાજ નામના શિષ્ય થયા તેમના શિષ્ય સુજશ વિજયને શુભ વિજય નામના શિષ્ય થયા તેમના શિષ્ય પંડિત વીરવિજયજીએ આ જન્મ મહોત્સવની રચના કરી છે. ઉત્કૃષ્ટા ૧૭૦ તીર્થંકર અને હાલમાં વિચરતા મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં રહેલા વીશ વિહરમાન તથા અતીત અનાગત અને વર્તમાન તીર્થંકરનો આ જે સામાન્ય કલશ છે તે જે પ્રાણી ગાય છે તે આનંદ મંગળ પામે છે. અને ઘેર ઘેર હર્ષના વધામણા થાય છે.

॥ સુચના ॥

અહીં કળશાલિષેક કરીએ, પછી દુધ, દહી, ઘી, જળ અને સાકર એ પાંચ વસ્તુઓ લેગી કરી તેનો પખાલ કરવો. પછી અંગ લુહણા કરી (વરખ હોય તો છાપી) પૂજ કરવી. પછી પુષ્પ ચઢાવવા પછી લુણ ઉતારી આરતી ઉતારવી પછી પ્રતિમાજીને આઠો પડદો રાખી સ્નાત્રીઆએ પોતાના નવઅંગે કંકુના ચાંદા કરવા પછી પડદો કાઢી નાંખી મંગળ દીવો ઉતારવો. (આરતી મંગળદીવો બન્ને ઉતારતી વખતે થારીમાં એક એક પૈસો મુકવો.) (અહીં સ્નાત્ર લણાવ્યા પછી તરતજ શ્રી શાંતિ-નાથજીનો કળશ લણાવવો હોય તો આ બધી ક્રીયા પછી કરવી.)

(૨૬)

(પંચામૃત લરેલો કળશ લઈ ઉભા રહેવું)

॥ અથ ॥

શ્રી જ્ઞાનવિમળસૂરીશ્વરજી કૃત

શ્રી શાંતિનાથજીનો કળશ.

॥ કાવ્ય ॥

ત્રેયઃશ્રીજયમંગલાલ્યુદયતાવદ્લી પ્રરોહાંબુદો, દારિદ્ર્યદ્રુમકાન-
નૈકદલને મતોદ્ધુરઃ સિ ધરઃ, વિશ્વેસિમન્ પ્રગટપ્રભાવમહિમા સૌભાગ્ય-
ભાગ્યોદયઃ સઃ શ્રી શાંતિજિનેશ્વરો ભિમતદોજ્યાત્ સુવર્ણચ્છવિઃ ॥

॥ ગદ્ય પાઠ ॥

અહો ભવ્યભવ્યાઃ શ્રુત્યુત તાવત્ સકલમંગલમાલાકેલિકલનલ-
સનકમલલીલાસકલ કરોલંબિતાંચિતવૃતયોઃ વિહિત શ્રીજિનેંદ્રભ-
ક્તિપ્રવૃતયઃ સાંપ્રતશ્રીમત્શાંતિજિનજન્માભિપેક્કલશઃ ॥

॥ ઢાલ ॥ રાગ વસંત ॥

॥ આરામ મંદર ભાવ—એ દેશી ॥

શ્રી શાંતિ જિનવર સયલ સુખકર કલથ લણીયે તાસ, જિમ
ભવિક જનને સર્વ સંપત્તિ બહુલ લીલ વિલાસ; કુરનામે જનપદ
તિલક સમેવક હથિયણાઉરસાર, જિણુ નયરી કંચણ રચણ ધણધણ
સુગુણ જણુ આધાર ॥ ૧ ॥ તિહાં રાયરાજ બહુ દિવાજ વિશ્વસેન
નરિંદ, નિજ પ્રકૃતી સોમહ તેજ તપન માતુચંદ્રિણંદ; તસપણ-
ચખાણિ પટરાણી નામે અગિરા નાર, સુખ સેજ સૂતા ચૈદ પેખે

સુપન સાર ઉદાર ॥ ૨ ॥ શાંતિકરણ જિન શાંતિજિનેશ્વર દેવ, જે
યોગ ક્ષેમંકર જગહિતકર નિત મેવ; વિશ્વસેન નરેશ્વર વંશ મહોદધિ
ચંદ, મૃગલંછન કંચનવાને સમ સુખકંદ ॥ ૩ ॥ જે પંચમ ચક્રી
સોલસમો જિનરાય, જસનામે સઘળા ઇત ઉપદ્રવ બચ, આવી
ઉપના અચિરા દેવી કુખે મુખ ઉતરતાં ચૌદસ સુહણા દેખે ॥ ૪ ॥

॥ દુહા ॥

ભાવારથ જહવા હુશે, દ્રવ્ય ભાવથી જહ; જિણુ ગુણુ દાણુ
દેશથી, મતિ મંદે કહું તેહ.

॥ ઢાલ ॥ તેહિજ સામેરી તથા નટ ગાઇ રે ॥

ઉત્તર સિત ગજવર ચહવિધ ધર્મ કહંત, માનુ મોહ મહાગઢ
તસ સિર દોટ દિયંત; ઐરાવણુ પતિ નતિ સેવિત ચહગતિઅંત
તિણુદેને પ્રથમ ગજ સુપને શુભ ચહદંત ॥૧॥ સંચમ ભાર વહેવા
ઘેરી વૃષભ કહાવે, ભરતે ભવિષ્યેત્રે બોધિ બીજવર વાવે જસ ઉત્તર
કુંકુદ ઉત્તર ગોત્રને વંશ, સિત અમૃત મંગલ મુખ બીજે વૃષભ
અવતાંસ ॥ ૨ ॥ પરતીર્થિક શ્વાપદ પીડિત ભવિવનરાખે, એકલ-
મદલ દુર્હર સિંહ પરાક્રમ દાખે, પરીસહ ગજ લેદી નહિ અસહાય
અબીહ, એવોએ હોશે ત્રીજ આવી એમ કહે સીંહ ॥ ૩ ॥ દર્ધવા-
ર્થિક દાને જીત પદ લચ્છી લેહસે, મુજ ચાપલ દુષણુ એહને સંગે
મીટશે, જડકંટક સંગી નિજ કજછંડી વાસ, કહે લક્ષ્મી ચોથે
સુપને અર્થ વિલાસ ॥ ૪ ॥ ત્રિભુવન શીર ધરશે જસઆણા સુર-
ધામ, નિજ જસભર સુરભિત જગત હુશે ઉદ્દામ; એ પંચમ સુહણુ

છઠે શશિધર દેખે, નિઃકલંક હું થાવું તુજ સુત સંગ વિશેષે ॥૫॥
કુવલયે મુદ્દેશે ચમ ચંદ્રાતપ યુક્ત હવે સપ્તમે દિનકર મિ-
થ્યા તિમિર વિમુક્ત ભવિકમળ વિકાસે માનુ કહે પુષ્પદંત, તુમ-
સુતપરે અમરોનિત્ય ઉદય પબલુંત ॥૬॥ કુળ દ્વજ તુમનંદન ધર્મ
દ્વજ સોહંત, સવિ ત્રિશુવન માંહે એહિજ એક મહંત; એમ અઠમ
સુહણે ભવિકને ભાવ જણાવે; હવે નવમે કુંભો સુપને એમ કહાવે
॥ ૭ ॥ જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર ધર્મ મહાપ્રાસાદ, તસથીખરે ઠવશે
આતમ નહિં વિખવાદ; દશમે પદ્મસરોવર સુકૃત કળપદ ઠાવે,
એ પાવન કરશે જ્ઞાનાંજલી મંગલ ભાવે ॥ ૮ ॥ તુજ સુતગુણ રચણે
ગંભીરો સુગુણ મહેઠો થયો જણી સેવે ખીર સમુદ્રજ મીઠો; તે
જણી મુજ નીરે હોએ તનુ પરિભોગ એકદસ સુહણે માનુએ વિન-
તિયોગ ॥ ૯ ॥ વળી જુવન વિમાનાધિપ ચહદેવનીકાય, સેવીત
એ હોશે પાસે સુર સમુદાય; ખારમે એ જણો તેરમે રચણનો રાશી,
ધન કંચન દેઘ કરશે ત્રિગડે વાસી ॥ ૧૦ ॥ જ્ઞાનાદિક ગુણ મળી
દેશે ભવિને એહ વર વરિકા ઘોષિ પુરવપરે ગુણગેહ; નિજ કર્મ
ઇંધનને ધ્યાનાનલશુંઝાલી, નિજ આતમ નિર્મળ કંચન પરે
અજવાળ ॥ ૧૧ ॥ નિર્દ્યુમ અગ્નિ સમ ભવિ સોવન કરી શુદ્ધ,
ચૌદસમે સુહણે અષ્ટ કર્મ ખયે સિદ્ધ; ચૌદરાજની ઉપર કરશે જ
અહી ઠાણ, તેહ જણી સંપુરણ ચૌદ સુપન મંડાણ ॥ ૧૨ ॥
ગુણ લક્ષણ લક્ષિત અતી સુંદર આકાર, જિન માતા ચૌદ દેખે
સુપન ઉદાર; પણચક્રી માતા કાંઠક તેજ હીણ, દેખે દાય પદ્મર દાયવાર
ગુણપીણ ॥ ૧૩ ॥ કુલ કીરતી થભો કુલાધાર કુલમેર, કુલ સુર-

તરૂં પાદપ જોહને નહીં ભવકેર; કુલ મંડલુ દીપક ઝીપક દુષ્મન
 ઢાણી ત્રિભુવન જસ ભકને નમશે પદકર જોડી ॥ ૧૪ ॥ વળી હોડ
 ન જોહની કરતા ભુવન મઝાર, લોકોત્તર ચરિતે ધન્ય હોશે અવ-
 તાર; વળી જ્ઞાન વિમળ ગુણ જોહનાં કહેતાં પાર ન લહે મુખ કહેતાં
 બે સુરચુર અવતાર ॥ ૧૫ ॥

સવક સિદ્ધ વિમાનથી તવ અવિય ઉચરે ઉપત્ત, બહુ ભદ્ર
 ભદ્રવ કસિણ સત્તમી દિવસ ગુણ સંપુત્ત. તવરોગ સોગ વિયોગ
 વિહુર મારી ધત સંમત, વરસયલ મંગલ ઠેલિકમલા ધરધરે વિલ-
 સંતવર અંદયે.જે જોહ તેરસ વે દિન થયો જન્મ, તાંમ મઝઝ રચણી
 દિશાકુમરી કરે સુધ ક્રમ. તવ ચલિય આસન ઇંદ મુણિ સવિ-
 હરિ ધંટનાદે મેલી સુરવિંદ સથે મેરૂ મથે રચે મજ્જન ઢેલી.

॥ ઢાલ ॥ નાલિરાયા ધરે નંદન જનમીયાએ ॥

॥ એ દેશી ॥

॥ તાલ ॥ વિશ્વસેન નૃપ ધરે નંદન જનમીયાએ; તિહુઅણ,
 ભવિઅણ પ્રેમ શું પ્રણમીયાએ ॥ ત્રુટક ॥ પ્રણમીયા અઉસઠ ઇંદ્ર,
 લેઈઠવે મેરૂ ગિરિંદ સુર નદીય નીર સમીર, તિહાં ખીર જલનિધિ
 નીર ॥ ૧ ॥ સિંહાસને સુરરાજ તિહાં મલ્યા દેવસમાજ, સવિઆ-
 પધીની જાત, તિહાં સરસ કમલ વિખ્યાત ॥ ૨ ॥ તાલ ॥ વિખ્યાત
 વિવિધ પરિકર્મનાએ, તિહાં હરખલર સુરલી વરદામનાએ ॥ ત્રુટક ॥
 વરદામ માગધનામ, જોહ તીર્થ ઉત્તમઠામ; તિહાં તણી માટી સર્વ, કરચહે
 સર્વ સુપર્વ ॥ ૩ ॥ બાવનાચંદન સાર, અભિઓગિ સુર અધિકાર;
 મનધરી આધિક આણુંદ; અવલોકતા જિનચંદ ॥ ૪ ॥ તાલ ॥

શ્રી જિનચંદ્રને સુરપતિ સવિ નવરાવતાએ, નિજ નિજ જન્મ સુકૃ-
 તારથ ભાવતાએ ॥ ત્રુટક ॥ ભાવતા જન્મ પ્રમાણુ, અભિષેક કળશ
 મંડાણુ; સાઠ લાખને એક ઢાડિયત દોય પંચાસ જોડિ ॥ ૫ ॥
 આઠ અતિના જોહોએ, ચડસઠિ સહસા જોએ, એણિ પરે જક્તિ
 ઉદાર કરે પુજ વિવિધ પ્રકાર ॥ ૬ ॥ તાલ ॥ વિવિધ પ્રકારના કરીય
 શિણુગારશું એ ભરિય જલ વિમલના વિપુલ ભૃંગારનાએ ॥ ટટુક ॥
 ભૃંગાર થાલચંગેરી સુપતિષ્ઠ પ્રમુખ સૂભેરી; સવિકલશ પરિમંડાણુ
 તે વિવિધ વસ્તુ પ્રમાણુ ॥ ૭ ॥ આરતિ મંગળ દીપ, જિનરાજને સમીપ;
 ભગવતિ ચૂરણુમાંહિ, અધિકાર એહ ઉત્સાહ ॥ ૮ ॥ અધિક ઉત્સાહશું હ-
 રખભર જલ ભીંજતાએ. નવ નવ ભાતિશું જક્તિભર કીજતાએ ॥ ત્રુટક ॥
 કીજતા નાટિક રંગ, ગાજતી ગુહિર મૃદંગ, કિટ કીરતિ કઠતાલ ચઉ-
 તાલ તાલ કંસાલ ॥ ૯ ॥ શંખ પણુવ ભુગળ ભેરી, ઝલ્લરી વિણુનદેરી;
 એક કરે હયહયકાર, એક કરે ગુંજ ગુલકાર ॥ ૧૦ ॥ તાલ ॥
 ગુલકાર ગરજનારવ કરે એ, પાયદુર દુરય સુર ધરેએ; ॥ ત્રુટક ॥
 સુરધરે અતિ બહુમાન, તિહાં કરે નવ નવતાન; વરવિવિધ અતિ છંદ
 જાણે જક્તિ સુરતર કંદ ॥ ૧૧ ॥ વલી મંગલ કરે આઠ, એ જંબુ
 પત્રતી પાઠ; થય યુઠ મંગલ એમ, મન ધરે અતિ બહુ પ્રેમ ॥ ૧૨ ॥
 ॥ તાલ ॥ બહુ પ્રેમ સુધોષણુ પૂણ્યની સુર સહુએ, સમક્તિ પોષણ
 શિષ્ટસંતોષણુ એમ બહુએ ॥ ત્રુટક ॥ બહુ પ્રેમશું સુખ એમ, ધરે
 આવીયા નિધ જમ; અત્રિસ ઢાડિ સુવર્ણ, કરે વૃષ્ટિ રચણુ નિધન્ન
 ॥ ૧૩ ॥ જિનજનની પાસે મહેલી, કરે અઘાઘની ઢલિ, નંદિસરે
 જિનગેહ, કરે મહો. સવ સસનેહ ॥ ૧૪ ॥

॥ હાલ ॥

હવે રાય મહોત્સવ કરે રસભર હુવો જખ પરભાત, સૂર પુ-
જીઓ સુત નયન પેખે, હરખીઓ તવ તાત; વર ધવલ મંગલ
ગીત ગાને સધવ ગાયે રાસ, બહુ દાને માને સુખીયા કીધા, સકલ
પુગી આસ ॥ ૧ ॥ પંચ વરણિ કુસુમ વાસિત, ભૂમિકા સંલિત,
વર અગર અંદન શુરધુપ ધુપણા છટા કુંકુમ દિત; ચિર મુગટ
મંડળ કાને કુંડલ હૈયે નવસર હાર, ઇમ સયલ ભૂષણ ભૂષિતાંબર
જગતજન પરિવાર ॥ ૨ ॥ જિન જન્મ કલ્યાણક મહોત્સવે, ચાદ
ભુવન ઉઘોત, નારકી થાવર પ્રમુખ સુખીયાં, સકલ મંગલ હોત;
દુઃખ દુરિત ઈત સમંત સધળે જિનરાજ જન્મ પ્રતાપ, તેણે હેતે
શાંતિકુમાર ઠવીઠં નામે ઇતિ આલાપ. ॥ ૩ ॥ એમ શાંતિ જિનનો
કલશ બણતા હોએ મંગલમાલ; કલ્યાણ કમલા ઢેલિ કરતાં લાહ્યે
લીલ વિલાસ; જિન સ્નાત્ર કરીએ સહેજ તરીયે ભવ સમુદ્ર અપાર;
શ્રી જ્ઞાન વિમલ સૂરિંદ જપે શ્રી શાંતિ જિન જયકર ॥ ૪ ॥

॥ ઇતિ શ્રી શાંતિનાથજીનો કળશ ॥

॥ અથ લુણ ઉતારણ ॥

લુણ ઉતારો જિનવર અંગે, નિર્મળ જળધારા, મન
રંગે ॥ લુણ ॥ (૧) જિમ જિમ તડતડ લુણજ કુટે તિમ
તિમ અશુભ કર્મ અંધજ તૂટે ॥ લુણ ॥ (૨) નયણ સલુણા
શ્રી જિનજીના અનુપમ રૂપ દયારસલીના ॥ લુણ ॥ (૩)

૩૫ સલુણું જિનજીનું દીશે. લાજ્યું લુણુ તે જળમાં પેસે ॥
 લુણુ ॥ (૪) ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેઈ જળધારા, જળણુ ખેપવીએ
 લુણુ ઉદારા ॥ લુણુ ॥ (૫) જે જિન ઉપર દુમણો પ્રાણી,
 તે એમ થાળે લુણુજ્યું પાણી ॥ લુણુ ॥ (૬) અગર કૃશ્નાગર
 કુંદર સુગંધે, ધૂપ કરી જે વિવિધ પ્રબંધો ॥ લુણુ ॥ (૭)

॥અર્થ॥ હે ભવિપ્રાણી સ્વચ્છ જલની ધારાની માફક તારા મનની
 ઉન્નવલધારાથી જિનેશ્વર ભગવંતના અંગેલુણુ ઉતારજે. તે લુણુ
 ઉતારવાથી શું ફલથાય છે તે બતાવે છે. જિનેશ્વર ભગવંતના
 અંગે લુણુ ઉતારવાથી જેમ તે લુણુ તરત કુટી બય છે તેવી રીતે
 આપણા અશુભ કર્મના દલીઆ નાશ પામે છે. જિનેશ્વર ભગ-
 વંતના નેત્ર કમલ અત્યંત દ્યાર્દ્ર હોય છે. જિનેશ્વર ભગવંતના
 અનુપમરૂપને જોઈને બાણે મનમાં લજ્જા ઉત્પન્ન થઈ હોય તેમ
 તે લુણુ પાણી પાણી થઈ બય છે. હે ભવિ પ્રાણીતું જિનેશ્વર
 ભગવંતને ત્રણ પ્રદક્ષિણા કરીને અગ્નિને વિષે લુણુ નાખજે.
 જે પ્રાણી જિનેશ્વર ભગવંત ઉપર દુમણો દુમણો થાય છે. તે
 મીઠાની માફક પાણી જેવો થઈ બય છે. માટે હે ભવિ પ્રાણીઓ
 ઉત્તમ દશાંગ કૃશ્નાગર વિગેરે સુગંધી ધૂપ વડે પ્રભુની ભક્તિ કરજો,

॥ આરતી ॥

વિવિધ રત્નમણી જડીત રચાવો, થાળ વિશાળ,
 અનોપમ લાવો, આરતી ઉતારો પ્રભુજીની આગે; ભાવના
 ભાવી શીવ સુખ માગે ॥આરતી॥ સાત ચઉદને એકવીશ
 લેવા, ત્રણ ત્રણવાર પ્રદક્ષિણા દેવા ॥આરતી॥ જિમ જિમ
 જળધારા દેઈ જાપે, તિમ તિમ દોહગ થરહર કાપે ॥

આરતી ॥ બહુ ભવસંચિત પાપ પણાસે, દ્રવ્ય પૂજથી
ભાવ ઉજાસે ॥ આરતી ॥ ચૌદ ભુવનમાં જિનજીને તોલે
કોઈ નહી આરતી એમ જોલે ॥ આરતી ॥

॥ અર્થ ॥ વિવિધ પ્રકારના રત્નોથી જડિત એવો થાળ
મંગાવીને તેની અંદર આરતી મુકી પ્રભુજીની આગળ આરતી
ઉતારવી. આરતી ઉતારતી વખતે શુભ ભાવના ભાવતા મોક્ષ
મુખની માંગણી કરવી. સાત ચૌદ અને એકવીશ ભેદ વાળી
આરતી વડે ત્રણ ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેવી અને જલની ધારા
દેતાં જેમ જેમ આરતી જોલે છે તેમ તેમ સર્વ પાપનો નાશ થાય
છે. જિનેશ્વર ભગવંતની દ્રવ્ય પૂજા કરતા ઘણા ભવના પાપો
નાશ પામે છે. આ આરતી. એમ જોલે છે કે ત્રણ ભુવનને વિષે
જિનેશ્વર ભગવંતના સરણુ ખીજી કોઈ નથી.

॥ અથ મંગળ દીવો ॥

દીવોરે દીવો, મંગલિક દીવો, ભુવન પ્રકાશક જિન
ચરંજીવો ॥ દીવો ॥ અંદ્ર સૂરજ પ્રભુ તુજ મુખ કેરા, ભુ-
છણ કરતા દે નીત્ય ફેરા ॥ દીવો ॥ જીમ તુજ આગળ
મુરની અમરી, મંગળ દીપક કરી દીધે ભમરી ॥ દીવો ॥
જીમ જીમ ધુપ ઘટ્ટી પ્રગટાવે, તીમ તીમ ભવના દુરીત
દઝાવે ॥ દીવો ॥ નીર અક્ષત કુસમાંજલિ ચંદન, ધુપદીપ
ફલ નૈવેદ વંદન ॥ દીવો ॥ એણીપેરે અષ્ટ પ્રકારી કીજે,
પૂજ સ્નાત્ર મહોત્સવ પભણીજે ॥ દીવો ॥

॥ અર્થ ॥ હે ભગવંત હું આપની પાસે મંગલિકદીવો
ઉતારું છું. હે ત્રણ ભુવનને પ્રકાશિત કરનારા જિનેશ્વર દેવ તમે

ચિર કાલ પર્યંત જયવંતા વર્તો હે પ્રભુ ચંદ્ર અને સૂર્ય પણ
તમારા મુખ કમલનું લુંછણું કરવા માટે નિરંતર આમથી તેમ
કર્યા કરે છે. જેવી રીતે દેવાંગના તારી પાસે મંગલ દીવો ઉતારી
નાચ વિગેરે કરે છે. વળી જેમ જેમ ઘપ વિગેરેને ઉખેલે છે
તેમ તેમ તેના ભવોભવના પાપો પણ નાશ પામે છે. માટે હે
ભવિષ્યાણી તું પણ જલ. અક્ષત, કુસુમાંજલિ, ચંદન, ઘૂપ, દીપક
નૈવેદ્ય વિગેરે અષ્ટ પ્રકારી પૂજા વડે સ્નાત્ર મહોત્સવ કરજે.

મંગલં ભગવાન્ વીરો મંગલં ગૌતમ પ્રભુઃ ।

મંગલં સ્થૂલભદ્રાયાઃ જૈનધર્મેસ્તુ મંગલં ॥ ૧ ॥

॥ પંડિત શ્રી વીરવિજયજી કૃત, અષ્ટપ્રકારી પૂજના દુહા ॥

॥ પ્રથમ જલ પૂજા ॥

॥ દુહા ॥

જલપૂજા જીગતે કરો, મેલ અનાદિ વિનાશ,

જલપૂજા કૃણ મુજ હજો, માગો એમ પ્રભુ પાસ. ॥ ૧ ॥

॥ મંત્ર ॥ ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-
જરામૃત્યુનિવારણાય, શ્રીમતેજિનેંદ્રાય, જલં યજ્ઞમહે સ્વાહા.

॥ દ્વિતીય ચંદન પૂજા ॥

॥ દુહા ॥

શીતલ ગુણ જેહમાં રહ્યો, શીતલ પ્રભુ મુખ રંગ,

આત્મ શીતલ કરવા ભણી, પૂજો અરિકા અંગ ॥ ૨ ॥

॥ મંત્ર ॥ ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-
જરામૃત્યુનિવારણાય, શ્રીમતેજિનેંદ્રાય ચંદનં યજ્ઞમહે સ્વાહા.

॥ તૃતીય પુષ્પ પૂજા ॥

॥ દુહા ॥

સુરભિઅખંડ કુસુમ અહી, પૂજો ગત સંતાપ,

મુમજતૂ ભવ્યજપરે, કરિયે સમકિત છાપ. ॥ ૩ ॥

॥ મંત્ર ॥ ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-
જરામૃત્યુનિવારણાય, શ્રીમતેજિનેંદ્રાય, પુષ્પાણિ યજ્ઞમહે સ્વાહા.

॥ ચતુર્થ દૂધ પૂજા ॥

॥ દુહા ॥

ધ્યાનઘટા પ્રગટાવીયે, વામ નયન જિન દૂધ,

મિચ્છતદુર્ગંધ દૂરે ટળે, પ્રગટે આત્મ વરૂપ. ॥ ૪ ॥

॥ મંત્ર ॥ ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-
જરામૃત્યુનિવારણાય, શ્રીમતેજિનેન્દ્રાય, ધૂપં યજ્ઞમહે સ્વાહા.

॥ પંચમ દીપક પૂજા ॥

॥ હુહો ॥

દ્રવ્ય દીપક સુવિવેકથી, કરતાં હુઃમ હોય ફોક,
ભાવ પ્રતીપ પ્રગટ હુવે, ભાસિત લોકાલોક. ॥ ૫ ॥

॥ મંત્ર ॥ ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-
જરામૃત્યુનિવારણાય, શ્રીમતેજિનેન્દ્રાય, દીપમાત્રાં યજ્ઞમહે સ્વાહા.

॥ ષષ્ઠ અક્ષત પૂજા ॥

॥ હુહો ॥

શુદ્ધ અખંડ અક્ષત શ્રદ્ધી, નંદાવર્ત્ત. વિશાળ,
પૂરી પ્રભુ સન્મુખ રહો, ટાળી સકળ જન્મલ. ॥ ૬ ॥

॥ મંત્ર ॥ ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-
જરામૃત્યુનિવારણાય, શ્રીમતેજિનેન્દ્રાય, અક્ષતાન્ યજ્ઞમહે સ્વાહા.

॥ સપ્તમ નૈવેદ્ય પૂજા ॥

॥ હુહો ॥

અણુહારીપદ મેં કર્યાં, વિગ્ગહ ગર્ભ્ય અનંત,
ફર કરી તે દીછયે, અણુહારી શિવસંત. ॥ ૭ ॥

॥ મંત્ર ॥ ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-
જરામૃત્યુનિવારણાય, શ્રીમતેજિનેન્દ્રાય નૈવેદ્યં યજ્ઞમહે સ્વાહા.

॥ અષ્ટમ્ ફળ પૂજા ॥

॥ દુહા ॥

ઈદ્રાદિક પૂજા લણી, ફળ લાવે ધરી રાગ,
પુરૂષોત્તમ પૂજી કરી, માગે શિવફલ ત્યાગ. ॥ ૮ ॥

॥ મંત્ર ॥ ઐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરૂષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-
જરામૃત્યુનિવારણાય, શ્રીમતેજિનેન્દ્રાય, ફલાનિ યજ્ઞમહે સ્વાહા.

॥ ઇતિ અષ્ટમ્ પ્રકારી પૂજના દુહા ॥

॥ અથ ચૈત્યવંદન વિધિ સહીત ॥

પ્રથમ ત્રણ ખમાસમણા દેવા.

ઈચ્છામિ ખમાસમણો, વંદિઉં જાવણિજ્ઞાએ, નિસીહિઆએ
મત્યએણુ વંદામિ ॥ ૧ ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો, વંદિઉં જાવ-
ણિજ્ઞાએ, નિસીહિઆએ મત્યએણુ વંદામિ ॥ ૨ ॥ ઇચ્છામિ
ખમાસમણો, વંદિઉં જાવણિજ્ઞાએ નિસીહિઆએ, મત્યએણુ વં-
દામિ ॥ ૩ ॥ (પછી જમણો ઠોંચણુ ભોંચ સ્થાપી, ડાભો
ઠોંચણુ ઉભો રાખી બેહાથ જોડી) ઇચ્છા કારેણુ સંદિસહ
લગવન્ ચૈત્યવંદન કરે ? ઇચ્છું, સકળ કુશળવદ્વી પુષ્કરાવર્ત મેઘો,
ફુરિત તિમિર ભાનુ; કલ્પવૃક્ષોપમાન. ભવજળ નિધિ પોતઃ સર્વ
સંપત્તિ હેતુ સભવતુ સતતં વઃ શ્રેયસે શાંતિનાથઃ શ્રેયસે પાર્શ્વનાથઃ

જયચિંતામણી પાર્શ્વનાથ, જગત્રિભુવન સ્વામી; અષ્ટ કર્મ
રીપુ છતીને, પંચમગતિ પામી. પ્રભુનામે આનંદ કંદ, સુખ
સંપત્તિ લહીએ. પ્રભુ નામે ભવ ભવ તણાં, પાતક સખ
દહીએ. ઐ હ્રીં વર્ણુ જોડી કરીએ જપીયે પાર્શ્વનામ. વિષ અમૃત
અર્ધ પરગમે, પામે અવિચળ ઠામ.

જકિંચિ નામ તિથ્યં, સગ્ગે પાયાલિ માણસે લોએ ॥

જઈ જિણુખિંબાઈ, તાઈ સંવાઈ વંદામિ ॥ ૧ ॥

(બે હાથ બેડી નાસીકા સુધી રાખી)

નમુચ્ચુણું, અરિહંતાણું, ભગવંતાણું, આઈગરાણું, તિથ્ય-
રાણું, સમંસંબુદ્ધાણું, પુરિસુત્તમાણું, પુરિસસીહાણું, પુરિસવર
પુંડરીઆણું, પુરિસવરગંધહૃચ્ચીણું, લોગુત્તમાણું, લોગનાહાણું,
લોગહિઆણું, લોગપર્ધવાણું, લોગપન્નજેઅગરાણું, અભયદયાણું,
ચખ્ખુદયાણું, મગ્ગદયાણું, સરણુદયાણું, બોહિદયાણું, ધમ્મદયાણું,
ધમ્મદેસયાણું, ધમ્મનાયગાણું, ધમ્મસારહીણું, ધમ્મવરચાઉરંત
ચક્કવટીણું. અપ્પહિહયવરનાણુદંસણુધરાણું, વિમટ્ટ-છઉ-માણું,
જિણુણુંબવયાણું, તિન્નાણુંતારયાણું, બુદ્ધાણુંબોહયાણું, મુત્તાણું
મોઅગાણું. સંવવન્નૂણું, સંવદરિસીણું, સિવ-મયલ-મરૂઅ-
મણુંત-મખખય-મંવાબાહ-મપુણુરાવિન્તિ-સિદ્ધિગર્ધ-નામધેયં, ઠા-
ણુંસંપત્તાણું, નમોજિણુણું, જિઅભયાણું, જેઅ અઈઆ
સિદ્ધા, જેઅભવિસ્સંતિણા ગયે કાલે, સંપઈ અ વટ્ટમાણા, સંવે
તિવિહેણુંવંદામિ. ॥ જવંતિ ચેઈઆઈ, ઉદ્દેય અહેઅ, તિરિઅ લોએઅ,
સંવાઈ તાઈ વંદે ઇહસંતોતત્થસંતાઈ ॥ ૧ ॥ ઇચ્છામિ
ખમાસમણે, વંદિઉં જવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ, મત્થએણુ વં-
દામિ. ॥ ૧ ॥ જવંતકેવિસાહ, ભરહે-રવય-મહા-વિદેહેઅ,
સંવેસિં તેસિંપણુઓ, તિવિહેણુ તિદંડવિરયાણું ॥ ૧ ॥
નમોડડંતસિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુબ્ધયઃ (પછી રતવન કહેવું
રતવન ના આવડે તો ઉવસગ્ગહરં કહેવું)

॥ શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથજીનું રતવન ॥

અંતરબાની સુણ અવવેસર, મહિમા ત્રિજગ તુમારો, સાં-
ભળીને આંખો હું તીરે, જન્મ મરણ દુઃખવારો. ॥ સેવક અરજ
કરે છે રાજ, અમને શીવ સુખ આપો. ॥ એ આંકણી ॥ ૧ ॥
સહુકોનાં મન વાંછીત પૂરો, ચિંતા સહુની ચુરો; એહવું ખિરદ
છે રાજ તુમારું, કેમ રાખો છો દૂરે. ॥ સેં ॥ ૨ ॥ સેવકને વલ-
વલતો દેખી, મનમાં મહેર ન ધરશે, કરુણા સાગરકેમ કહેવાશે,
જો ઉપગાર ન કરશે. ॥ સેં ॥ ૩ ॥ લટપટતું હવે કામ નહીં છે.
પ્રત્યક્ષ દરિસણુ દીજે, ધુંઆડે ધીજી નહીં સાહિબ, પેટ પડ્યાં
પતી જે ॥ સેં ॥ ૪ ॥ શ્રી શંખેશ્વર મંડાણુ સાહિબ, વિનતથી
અવધારો; કહે જિનહર્ષ મયા કરી મુજને, ભવસાયરથી તારો
॥ સેં ॥ ૫ ॥

ઉવસગહર પાસ, પાસ વંદામિ કમ્મધણુમુક્ક, વિસહર
વિસનિત્રાસ, મંગલ-કલ્લાણુ-આવાસ ॥ વિસહર કુલિંગમંત,
કંઠે ધારેઈને સયા મણુઓ. તરસગહ રોગ મારી. દુઃક-જરાજાતિ
ઉવસામ, ચિદુકે દૂરે મંતો, તુજજપણામેવિ બહુફલો હોઈ. નર-
તિરિએ સુવિજવા, પાવંતિ ન દુખખ-દોગચ્ચ. તુહ સમ્મતેલધે
ચિંત.મણિ-કમ્પ-પાયવખ્મહિએ. પાવંતિઅવિગ્ધેણુ, જીવાઅયરા
મરં ઠાણુ, ઇઅ સંચુઓ મહાયસ, ભત્તિખર-નિખરેણુ હિય-
એણુ, તા દેવ દિજજ બોહિં, ભવે ભવે પાસ જિણુચંદ. (પછી
એ હાથ જોડી લલાટ સુધી હાથ ઉંચા રાખી જય ત્રીય-
રાય કહેવા.)

જય વીયરાય જગગુર, હોઈ મમં તુહ પલાવઓ ભયવં.
ભવનિન્વેઓ મગ્ગ, જીસારિઆ ઇકુક્લ સિદ્ધિ. લોગ વિરદચ્ચાઓ
ગુરજણુ પૂઆ પરચ્ચ કરણુચ. સુહગુર જોગો તવચ, સેવણુ
આભવમખંડા. (પછી એ હાથ નીચા ઉતારી નાસીકા સુધી

રાખવા) વારિજન યજ્ઞવિનિઆણ, બંધણું વીધરાય તુહ
સમયે, તહુવિમમહુજ સેવા ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણું. દુખખ
ખઓ કરમખઓ. સમાહિ મરણુંચ બોહિલાસોચ. સંપન્નજી
મહએચ, તુહનાહપણામ કરણેણું. સર્વ મંગલ માંગલ્યમ્, સર્વ-
કલ્યાણ કારણમ્, પ્રધાનં સર્વ-ધર્માણુમ્, જૈનં જયતિ શાસનમ્.
(પછી ઉભા થઈ) અરિહંત એઈઆણું, કરેમિ કાઉસગ્ગં, વં-
દણુવત્તિઆએ, પૂઅણુવત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણુ
વત્તિઆએ, બોહિલાભવત્તિઆએ, નિરૂપસગ્ગવત્તિઆએ, સદ્ધાએ,
મેહાએ, ધિમ્મએ, ધારણાએ, અણુપ્પેકાએ, વદ્દમાણીએ, ઠામિ કા-
ઉસગ્ગં. અન્નતથ ઊસસિએણું, નીસસિએણું, ખાસિએણું, છીએણું,
જંલાઈએણું, ઉરુંએણું, વાયનિસગ્ગેણું, ભમલીએ પિત્ત મુચ્છાએ,
સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિઠ્ઠિસંચાલેહિં. એવ માઈએહિં, આગારેહિં, અભગ્ગો
અવિરાહિઓ, હુજ્જમે કાઉસગ્ગો. જાવ અરિહંતાણું, ભગવંતાણું,
નમુક્કારેણું, નપારેમિ, તાવકાયં, ઠાણેણું, મોણેણું, ઝાણેણું અ-
પ્પાણું વોસિરામિ.

હવે પ્રતિમાકારે ઉભા રહી મનમાં એક નવકારનો કાઉસગ્ગ
કરવો તે નિચે પ્રમાણે.

નમોઅરિહંતાણું, નમોસિદ્ધાણું, નમોઆયરિઆણું, નમોઉવ-
જઝાયાણું, નમોલોએસન્વસાહુણું, એસોપંચનમુક્કારો, સન્વ-
પાવપ્પણાસણો, મંગલાણુંચસન્વેસિં, પદમંહવર્ધમંગલં.

(કાઉસગ્ગપારિ નિચે પ્રમાણે નમોડર્હત કહી એક થોય કહેવી)

નમોડર્હત્તસિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

॥ થોય ॥

પાસ જિણુંઠા વામાનંઠા, જળ ગરણે ફળી,

સુપના દેખે અર્થ વિષેખે, કહે મધયા મળી.
જિનવર જાયા, સુર હુલારાયા, હુઆ રમણી પ્રિયે,
નેમિરાજ ચિત્ત વિરાજ, વિલોકિત વૃતલીએ.

(પછી ખમાસમણું દેવું:)

ઈચ્છામિ ખમાસમણો, વંદિઉં જાવણિજાએ. નિસીદિઆએ
મત્યએણુવંદામિ.

॥ ઇતિ ચૈત્યવંદન વિધિ સહીત ॥

સામાયિક લીધા પછી નીચેના દોષ તજવા.

દશ મનના—(૧) વેરી દેખી રીથ કરે, (૨) અવિવેક ચિંતવે, (૩) અર્થ ન ચિંતવે, (૪) મનમાં ઉદ્વેગ ધરે, (૫) યશની વાંચા કરે, (૬) વિનય ન કરે, (૭) લય ચિંતવે, (૮) વ્યાપારચિંતવે, (૯) ફળનો સંદેહ રાખે, (૧૦) નીચાણું કરે.

દશ વચનના—(૧) કુવચન બોલે, (૨) હુકારો કરે, (૩) અર્થ ન ચિંતવે (૪) લવારો કરે, (૫) કવ્વહુ કરે, (૬) આવો જાવો કહે, (૭) ગાળ બોલે, (૮) બાળક રમાડે, (૯) વિકથા કરે, (૧૦) હાંસી કરે.

બાર કાયાના—(૧) આશન ચપળ, (૨) ચાર દીશાએ જુવે, (૩) સાવધકામ કરે, (૪) આળસ મરડે, (૫) અવીનય બોલે, (૬) ઝોડુ લઈ બેસે, (૭) મેઝ ઉતારે, (૮) ખરજ ખણે, (૯) પગ ઉપર પગ ચઢાવે, (૧૦) અંગ ઉઘાડું મુકે, (૧૧) અંગ ઢાકે, (૧૨) ઉઘે.

॥ સામાયિક વિધિ સહિત ॥

પ્રથમ ઉંચે આસને પુસ્તક પ્રમુખ મુકી શ્રાવક શ્રાવિકા કટાસણું, મુકુપત્તી, ચરવળો લેઈ, શુદ્ધ વસ્ત્ર જગ્યા પુજી કટાસણું પાથરી

કટાસણા ઉપર એસી, સુહુપત્તી ડાબા હાથમાં મુખ પાસે રાખી, જમણે
હાથ સ્થાપનાનું સન્મુખ રાખી, નવકાર અને પંચિદિગ્ધ કહેવો.
(સ્થાપનાચાર્ય સ્થાપેલા હોય તો નવકાર અને પંચિ-
દિગ્ધ કહેવા નહીં.) નમોઽરિહંતાણું, નમોસિદ્ધાણું, નમોઆ-
ચરિયાણું, નમો ઉવજ્જાયાણું, નમોવોએસવ્વસાહુણું, એસો
પંચ નમુક્કારો, સવ્વપાવપણાસણો, મંગલાણુંચસવ્વેસિં, પઠમં હવર્ધ
મંગલં ॥ ધર્તિ ॥ ૧ ॥ પંચિદિગ્ધ સંવરણો, તદનવવિહ-મંભયેર શુત્તિ-
ધરો, ચઉવિહ-કસાય-મુકે, ધંચ અઠ્ઠારસગુણેહિં સંજુતો, પંચમહા-
વયજુતો પંચ-વિહારાપાલણ-સમથો, પંચસમિઓ તિશુતો, છ-
ત્તીસ ગુણો ગુરુ મજ્જ ॥ ધર્તિ ॥ ૨ ॥ ધંચામિ ખમાસમણો, વંદિઉં જાવ-
ણિજ્જાએ નિસીહિઆએ, મત્થએચ વંદામિ ॥ ધર્તિ ॥ ૩ ॥ ધંચા
કારેણ સંદિસક ભગવન્ ! ધરિયાવહિયં પડિહ્મામિ ! ધંચં,
ધંચામિ પડિહ્મિઉં, ધરિયા વહિયાએ વિરાહણાએ, ગમણા ગ-
મણે, પાણુક્કમણે, ખીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસાઉત્તિંગ-પણુગ
દગ્ગ-મટ્ટો-મક્કડા સંતાણા સંકમણે, જેમેણવા વિરાહિયા, એગિંદિયા,
એઈદિયા, તેઈદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા, અભિહયા વત્તિયા,
લેસિયા, સંઘાઈયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્ધવિયા,
ઠાણાએ ઠાણું સંકામિયા, જીવિયાએ વવરોવિયા, તસ્સમિચ્છામિ
હુક્કડં ॥ ધર્તિ ॥ ૪ ॥ તસ્સઉત્તરીકરણેણું, પાયચ્છિતકરણેણું,
વિસોહી કરણેણું, વિસદ્દહી કરણેણું, પાવાણુંકમ્માણું, નિગ્ધાય-
ણુકાએ, ઠામિકાઉસગ્ગં ॥ ધર્તિ ॥ ૫ ॥ અન્નતથ ઊસસિએણું,
નીસસિએણું, ખાસિએણું, છીએણું, જંભાઈએણું, ઉડુએણું, વાય-
નિસગ્ગેણું, ભમહીએ પિત્તમુચ્છાએ, સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં,
સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિઠ્ઠિસંચાલેહિં, એવમાઈ-

એહિં આગારેહિં, અલગ્ગો અવિરાહિયો હુજ્જમે કાઉસ્સગ્ગો,
જવ અરિહંતાણું, ભગવંતાણું, નમુક્કારેણું, નપારેમિ, તાવકાયં
ઠાણેણું, મોણેણું, ઝણેણું, અપ્પાણું વોસિરમિ. ॥ ઇતિ ॥ ૬ ॥
(હવે એક લોગસ્સ (અથવા ચાર નવકાર) નો કાઉ-
સગ્ગ કરવો પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો તે નિચે પ્રમાણે.)

લોગસ્સ ઉજ્જવેઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે, અરિહતે કિ-
ત્તમસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી. ઉસલ-મજ્જિઅંચ વંદે, સંભવમભિણું
દણુંચ સુમઈંચ, પડેમપ્પહં સુપાસં, જિણુંચ ચંદાપ્પહં વંદે, સુ-
વિહિંચ પુપ્ફદંતં, સીઅલ-સિજ્જંસં, વાસુપુજ્જંચ, વિમલમણું-
તંચજિણું, ધમ્મં સંતિય વંદામિ. કુથું અરંચ મદ્દિલં, વંદે
મુણિસુવ્વયં નમિજિણુંચ, વંદામિ રિક્કુનેમિં, પાસં તહવદ્દમાણુંચ,
એવં મએ અભિયુઆ, વિહુય રયમત્તા, પડીણુ જરમરણા, ચઉ-
વિસંપિ જિણુવરા, તિથ્થયરમે પસીયંતુ, કિત્તિય-વંદિય-મહિયા,
જેએ લોગસ્સ ઉત્તમાસિદ્ધા, આરૂગ્ગ-પ્રેહિલાલં, સમાહિવર સુ-
ત્તમદિંતુ. ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઈચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સા-
ગરવરગંલીરા, સિદ્ધાસિદ્ધં મમદિસંતુ ॥ ઇતિ ॥ ૭ ॥ ઇચ્છામી
ખમાસમણો વંદિઉં જવણ્ણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ મત્થએણુવંદામિ,
ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક મુહુપત્તિ પડીલેહું ?
ઇચ્છં, (૧ એમ કહી મુહુપત્તિના પચીસ તથા અંગની
પડિલેહણાના પચીસ બોલ કહી મુહુપત્તિ નિચે પ્રમાણે
કીયા કરી પડીલેહવી.

૧ પ્રથમ મુહુપત્તિ ઉકેલીને બે છેડા બે હાથે પકડી પહેલા
પાસે (સુત્ર^૧) અને બીજે પાસે (અર્થ^૨) તેનું (તત્ત્વ^૩)

૧-૨-૩-આ એકજ બોલ સમજવો, બાકી કાઉપ્પમા રહેલા બધા
બોલ છે.

પછી ઇચ્છામિખમાસમણે વંદિઉં જીવણિજીજીએ નિસીહિ-
આએ મત્યએણુ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહભગવન્ સામા-
યિક સંદિસાહુ ? ઇચ્છં, ઇચ્છામિ ખમાસમણે વંદિઉંજીવણિ-
જીજીએ નિસીહિઆએ મત્યએણુ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ
ભગવન્ સામાયિક ઠાઉં? ઇચ્છં ! પછી બે હાથ જોડી નમો અરિહં-
હંતાણું, નમોસિદ્ધાણું, નમો આચરિયાણું, નમોઉવજ્જયાણું,

સમ્યક પ્રકારે હૃદયને વિષે ધરું એમ ચિંતવી બે પાસાં જોઇ
લેવાં, ત્યાર પછી જમણા હાથમાં પકડેલો છેડો ડાબા હાથ ઉપર
નાખી ડાબા હાથમાં પકડેલો છેડો જમણા હાથે પકડવો એમ
ફેરવી બે હાથે પકડી ડાબા હાથવાળા છેડાને (સમક્તિ મો-
હની, મિશ્ર મોહની, મિથ્યાત્વ મોહની પરીહરું,) એ
ત્રણ બોલથી નચાવવાની પેરે હલાવવો, તેજ પ્રમાણે જમણા હા-
થના છેડાને (કામરાગ, રનેહરાગ, દાહરાગ પરીહરું,) એ
ત્રણ બોલથી પખોડા કરવા, પછી મુકપત્તી ફેરવી એકેક પડથી
વાળી ત્રણ વધુકટ કરી જમણા હાથની ચાર આંગળીઓ વચ્ચે
ભરાવી ડાબા હાથની પસત્રી કરીને (સુદેવ, સુગુરૂ, સુધર્મ
આદરું,) એ બોલથી ત્રણ અખોડા પસત્રી કરવી. પછી મુકપત્તિ
ઉંચી રાખી પસત્રી અવળી કરી હાથના તલાને મુકપત્તિ ન અ-
ડકે તેવી રીતે (કુદેવ, કુગુરૂ, કુધર્મ પરીહરું) એ બોલથી
ખંખેરી ત્રણ પખોડા કરવા, પછી (જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર
આદરું) એ બોલથી ત્રણ પ્રમાર્જના પસત્રી માંહેથી ઘસી કાઢવી,
પછી મુકપત્તી ડાબા હાથમાં લઈ એકેક પડથી વાળી ત્રણ વધુ-
કટ કરી ડાબા હાથની ચાર આંગળીઓ વચ્ચે ભરાવી, જમણા
હાથની પસત્રી કરીને (જ્ઞાનવિરાધના, દર્શનવિરાધના,

નમોદોએસવસાહુણું. એસોપંચનમુક્કારો, સવ્વપાવપણાસણો, મંગલાણુંથ સવ્વેસિં, પઠમં હવઘં મંગલં, ધ્વજકારી ભગવન પસાયકી સામાયિક દંડક ઉચરવોજી (તેવારે વડિલ હોય તે કરેમિભંતે કહે, વડીલ ના હોય તો પોતાની મેળે ઉચારવું તે નિચે પ્રમાણે.)

ચારિત્રવિરાધના પરીહરું). એ ત્રણ બોલથી અખોડા પસલી કરવી, પછી મુહપત્તિ ઉંચી રાખી પસલી અવળી કરી હાથના તલાને મુહપત્તિ ન અડકે તેવી રીતે (મનગુપ્તી, વચનગુપ્તી, કાય-ગુપ્તી આદરું), એ ત્રણ બોલથી ખંખેરી ત્રણ પખોડા કરવા, પછી (મનદંડ, વચનદંડ, કાયદંડ પરીહરું). એ ત્રણ બોલથી ત્રણ પ્રમાર્જના પસલી માંહેથીવશી કાઢવી. પછી તરતજ અંગના પચીસ બોલ પડીલેહવાની નીચે મુજબ શરૂઆત કરવી. (હાસ્ય, રતી, અરતી પરીહરું). એ ડાલા હાથની ભુજાયે કોણીથી ઉપરના ભાગે ત્રણ કહેવા, (ભય, શોક, દુર્ગંછા પરીહરું) એ જમણા હાથની ભુજાયે કોણીથી ઉપરના ભાગે ત્રણ કહેવા, (કૃ-પણુલેસ્યા નીલલેસ્યા, કપોતલેસ્યા પરીહરું) એ ત્રણ મ-સ્તકે પ્રમાર્જના કરવી. (રસગારવ, ઋદ્ધિગારવ, શાતાગારવ) પરીહરું એ ત્રણ મુખે પ્રમાર્જના કરવી (માયાશલ્ય, નિયાણુ શલ્ય, મિથ્યાત્વશલ્ય પરીહરું) એ ત્રણ છાતીયે પ્રમાર્જના કરવી (ક્રોધ, માન પરીહરું) ડાલા ખલાની નીચે પીઠની બા-જુએ કહેવા. (માયા લોભ પરીહરું) જમણા ખલાની નીચે પીઠની બાજુએ કહેવા. (પૃથ્વીકાય, અપકાય, તેઉકાય ની જયણા કરું) ડાલા પગે હીંચણની નીચે ત્રણ કહેવા. (વાઉ-કાય, વનસ્પતિકાય, ત્રસકાયની રક્ષા કરું). જમણા પગે

કરેમિલંતે ! સામાર્થ્યં, સાવજ્ઞં જોગં પચ્ચખામિ, જાવ-
 નિઅમં પજ્જાવાસામિ, દુવિહં, તિવિહેણું, મણેણું, વાયાએ, કા-
 એણું, નકરેમિ, નકારવેમિ, તસ્સલંતે પહિલ્લમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ,
 અપ્પાણું વેસિરામિ. ઇચ્છામિ ખમાસમણે વંદિઉં જાવણિજ્ઞાએ
 નિસીહિઆએ, મત્થએણું વંદામિ ઇચ્છાકારેણું સંદિસહ લગવન્
 એસણે સંદિસાહુ ! ઇચ્છામિ ખમાસમણે વંદિઉં જાવણિજ્ઞાએ
 નિસીહિઆએ, મત્થએણું વંદામિ. ઇચ્છાકારેણું સંદિસહ લગવન્
 એસણે ઠાઉં ? ઇચ્છામિ ખમાસમણે વંદિઉં જાવણિજ્ઞાએ નિસી-
 હિઆએ મત્થએણું વંદામિ. ઇચ્છાકારેણું સંદિસહ લગવન્ સ-
 જ્ઞાએ સંદિસાહુ ? ઇચ્છામિ ખમાસમણે, વંદિઉં જાવણિજ્ઞાએ નિસી-
 હિઆએ, મત્થએણું વંદામિ. ઇચ્છાકારેણું સંદિસહ લગવન્ સ-
 જ્ઞાએ કરું ? ઇચ્છું ? એ હાથ જોડી (ત્રણ નવકાર ગણવા)
 નમોઅરિહંતાણું, નમોસિદ્ધાણું, નમોઆયરિઆણું, નમોઉવજ્જા-
 યાણું, નમોલોએસંવસાહૂણું, એસોપંચનમુક્કારો, સંવપાવપ્પણા-
 સણો, મંગલાણું ચસંવેસિં, પઠમં હવર્ધ મંગલં. (૧) નમોઅરિહંતાણું,
 નમોસિદ્ધાણું, નમોઆયરિઆણું, નમો ઉવજ્જાયાણું, નમોલોએ
 સંવસાહૂણું, એસોપંચ નમુક્કારો, સંવપાવપ્પણાસણો, મંગલા-
 ણું ચસંવેસિં, પઠમં હવર્ધ મંગલં. (૨) નમોઅરિહંતાણું, નમો-
 સિદ્ધાણું, નમોઆયરિઆણું, નમોઉવજ્જાયાણું, નમોલોએસંવસા-
 હૂણું, એસોપંચનમુક્કારો, સંવપાવપ્પણાસણો, મંગલાણું ચ, સ-
 વેસિં, પઠમં હવર્ધ મંગલં. (૩) હવે એ ઘડી (અડતાલીસ મી-
 નીટ) સજ્ઞાએ ધર્મધ્યાન (લાણુવું વિગેરે) કરવું.

(ઇતિ શ્રી સામયિક લેવાનો વિધિ.)

ઠાંચણુથી નીચે ત્રણ કહેવા. ઉપર મુજબ પચાસ બોલથી મુદ્દુપત્તિ
 પડીલેહવી જોઈએ.)

॥ સામાયિક પારવાની વિધિ ॥

ધર્મશાસ્ત્રિ અમાસમણે, વર્ષિક જાતિજનમણે, નિસીદિઆએ, મત્યએણુ વંદામિ. ધર્મશાસ્ત્રેણુ સંદિસહ ભગવન્ ! ધરિયાવહિયં, પડિભામિ, ધર્મશાસ્ત્રે ધર્મશામિ પડિભામિ ધરિયાવહિયાએ, વિરાહ-ણાએ, ગમણાગમણે પાણુભામણે, ધીયભામણે, હરિયભામણે, ઓ-સાઉત્તિંગ, પણુગ-દગ-મટ્ટી-મકડા સંતાણા સંકમણે જેમે જીવા વિરાહિયા, એગિદિયા, એધદિયા, તેધદિયા, ચઉરિદિયા, પંચિ-દિયા, અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંધાધયા, સંધદિયા, પરિયા-વિયા, કિલામિયા, ઉદ્ધવિયા, ઠાણુઓઠાણુ સંકામિયા, જીવિયા, ઓવવરોવિઆ, તસ્સમિધર્મશામિ દુક્કડં. તસ્સઉત્તરિકરણેણુ, પાય-ચિત્તકરણેણુ, વિસોહિકરણેણુ, વિસદ્ધીકરણેણુ, પાવાણુકમ્માણુ, નિગ્ધાયણુઠાએ, ઠામિકાઉસગ્ગં. અન્નતથ ઊસસિએણુ, નીસસિએણુ, આ-સિએણુ, છીએણુ, જંભાધએણુ, ઉડુએણુ વાયનિસગ્ગેણુ, ભમલીએપિત્ત મુરજાએ, સુહુમેહિઅંગસંચાલેહિ, સુહુમેહિખેલસંચાલેહિ, સુહુમેહિ દિહિસંચાલેહિ, એવ માધએહિ આગારેહિ, અભગ્ગો અવિરાહિયો, હુન્નમે કાઉસગ્ગો જીવઅરિહંતાણુ, ભગવંતાણુ, ન-મુક્કારેણુ, નપારેમિ, તાવકાયં, ઠાણેણુ, મોણેણુ ઝાણેણુ, અપ્પાણુ વોસિરામિ (પછી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસગ્ગ કરવો તે પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો) લોગસ્સ ઉન્નેઅગરે, ધમ્મતિથયરે જિણે, અરિહંતે કિત્તધરસં, ચઉવીસપિકેવલી. ઉસભમજિઅંચવદે, સંભવમભિણુદણુચ સુ-મધંચ, પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણુચ ચંદ્રપ્પહંવદે. સુવિહિચ પુરુહંતં, સીઅલસિન્નજંસ, વાસુપુન્નજંચ, વિમલમણુતંચ જિણુ,

ધર્મ સંતિ ચ વંદામિ, કુંથુ અરંચ મહિં, વંદે મુણિમુખ્ય
 નમિજિણંચ, વંદામિરિક્તેમિં, પાસંતહવદ્ધમાણંચ, એવંમએ
 અભિથુઆ, વિહુયરયમલા પડીણુજરમરણા, ચઉવીસંપિ જિણુવરા,
 તિથયરામે પસીયંતુ, કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જેએતોગસ્સ ઉત્ત-
 માસિદ્ધા, આરુઝ-બોહિલાલં, સમાહિવર મુતમંદિંતુ. ચંદેમુનિ-
 મ્મલયરા, આધિચેસુ અહિયંપયાસયરા, સાગરવરગંભીરા, સિદ્ધા-
 સિદ્ધિં મમદિસંતુ. (પછી) ઇચ્છામિ ખમાસમણે, વંદિઉં
 જવણિજ્ઞાએ, નિસીહિઆએ, મત્યએણવંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિ-
 સહભગવન્ સામાયિકપારં ? યથાશક્તિ (કહી) ઇચ્છામિ ખમા-
 સમણે વંદિઉં જવણિજ્ઞાએ નિસીહિઆએ, મત્યએણવંદામિ.
 ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક પાર્યું ? તહત્તિ (પછી
 જમણે હાથ ચરવળા અગર કટાસણા ઉપર સ્થાપી)
 નમોઅરિહંતાણું, નમોસિદ્ધાણું, નમોઆયરિઆણું, નમોઉવજ્જા-
 યાણું, નમોતોએસંવસાહૂણું, એસોપંચનમુક્કારો, સંવપાવપ્પણા-
 સણો, મંગલાણંચ સંવેસિં પદમં હવધં મંગલં. સામાધયવય-
 જ્ઞુતો, જવમણે હોમનિયમસંજ્ઞુતો, છિન્નમ્મમુહંકમ્મં, સામાધિ-
 યજત્તિઆવારા, સામાધિઅંમિઉકએ, સમણેમ્મસાવઓ હવધં
 જમ્હા, એએણકારણેણું ખહુસોસામાધયંકુજ્ઞા. સામાયિક વિધે
 લીધું, વિધે પાર્યું. વિધિ કરતાં જે કોઈ અવિધિ હુઓ હોય,
 તે સવિ હું મનવચનકયાએકરી તસ્સ મિચ્છામિ દુલ્લટં. (પછી જ-
 મણે હાથ સ્થાપનાજી સન્નુખ સવળો રાખી એક નવ-
 કાર ગણવો.) નમો અરિહંતાણું, નમોસિદ્ધાણું, નમોઆયરિ-
 આણું, નમોઉવજ્જાયાણું, નમોતોએસંવસાહૂણું, એસોપંચનમુ-
 ક્કારો, સંવપાવપ્પણાસણો મંગલાણંચ સંવેસિં, પદમં હવધં મંગલં.

(જો આપણે સ્થાપનાચાર્ય ના સ્થાપ્યા હોય તો નવ-
કાર કહેવો નહિં.) (અહીં ઉપરાઉપરી ત્રણ સામાયિક
કે જે સામાયિક કરવા હોય તો દરેક સામાયિક લેતાં લે-
વાની વિધિ કરવી, પણ વખતોવખત પારવું નહિં, જે સામા-
યિક કરવા હોય તો જે પુગ થયે અને ત્રણ સામાયિક કરવા
હોય તો ત્રણ પુરા થયે એકવાર પારવું, એવી પ્રવૃત્તિ છે.)

॥ ઇતિ સામાયિક પારવાનો વિધિ. ॥

॥ ગુરુ વંદન કરવાનો વિધિ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજાજ્યે, નિસીહિઆએ
મત્યએણુવંદામિ ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજાજ્યે
નિસીહિઆએ, મત્યએણુ વંદામિ.

ઇચ્છકાર સુહરાઇ? (સુહદેવસિ^૨) સુખતપ, શરીરનિરાગ્રાધ,
સુખસંજમજાત્રા નિર્વહો છો? સ્વામી સાતા છો? ભાત
પાણીનો લાભ દેજો. ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજાજ્યે,
નિસીહિઆએ મત્યએણુ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ લગવન! અણુકૃત્યોમિ અણિંતર

૧—પ્રભાતથી તે ખપોરના બાર સુધી સુહરાઇ કહેવું. ૨—ખપોરથી
સંધ્યાકાર સુધી સુદેવસિ કહેવું. ૩—જો ગુરુમહારાજ મુનિ હોય તો ખમા-
સમણો ન દેવું પણ આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, પંચાસ. ગણી, હોય તો
ખમાસમણો દેવું એવી રીત છે.

રાગ્યં (દેવસિઅં) આમેઉં ? ઇચ્છં આમેમિ રાધ્યં.
 (દેવસિઅં) જં કિંચિ અપત્તિઅં પરપત્તિઅં ભત્તેપાણે,
 વિણુએ વેઆવચ્ચે, આલાવે સંલાવે, ઉચ્ચાસણે સમાસણે, અંત-
 રભાસાએ ઉવરિભાસાએ, જંકિંચિ મજ્જા વિણુય-પરિહીણું,
 મુહુમં વા ખાયરં વા, તુખ્ખે જાણુહ, અહં ન જાણુમિ તસ્સ મિ-
 ચ્છામિ દુક્કહં. ॥ પછી ગુરૂને પુછવું-સ્વામી સ્નાતા છેજી ? ॥

॥ ઇતિ ગુરૂ વંદન વિગ્નિ ॥

શ્રી રત્નાકર પરચીસી.

॥ મંગલાચરણ ઉપજાતિ ॥

મંદીર છે મુક્તિતણા મંગલ્ય કીડાના પ્રભુ,
 ને ઇંદ્ર નર ને દેવના સેવા કરે તારી વિભુ;
 સર્વજ છે સ્વામી વળી શિરદાર અતિશય સર્વના,
 ઘણું જીવ તું ઘણું જીવ તું બંડાર જ્ઞાનકળા તણા. ॥ ૧ ॥

અર્થ—મોક્ષરૂપી લક્ષ્મીના મંગલમય આનંદનાં ગૃહ,
 નરના ઇંદ્ર-રાજાઓએ તથા દેવતાઓના ઇંદ્રોએ નમન કર્યું છે
 જેના ચરણકમલમાં એવા, સર્વ અતિશયે કરીને મુખ્ય અને
 જ્ઞાનરૂપી કળાના બંડાર એવા હે સર્વજ પ્રભુ ! આપ ચિરકાળ
 જ્યવંતા વર્તો.

॥ અભિધેય સૂચના. ॥

ત્રણ જગતના આધાર ને અવતાર હે કર્ણાતણા,
વળી વૈદ્ય હે દુર્વાર આ સંસારનાં દુઃખો તણા;
વીતરાગ વલ્લભ વિશ્વના તુજ પાસ અરજ ઉચ્ચરું,
જાણો છતાં પણ કહી અને આ હૃદય હું ખાલી કરું, ॥ ૨ ॥

અર્થ—ત્રણ જગતના આધાર, કૃપાના અવતાર, અત્યંત
દુઃખથી છુટે તેવા સંસારના વિકારોને મટાડવામાં વૈદ્ય સમાન,
વીતરાગ, બધું જાણવાવાળા એવા હે પ્રભુ ! તમારી પાસે બહુજ
શુદ્ધભાવથી—લોળપણથી કાંઈક વિનતિ કરું છું.

॥ બાળક જેવા નિખાલસપણાથી વિનતિ કરવાનો નિર્ણય. ॥

શું બાળકો મા-બાપ પાસે બાળકીડા નવ કરે ?,
ને મુખમાંથી જેમ આવે તેમ શું નવ ઉચ્ચરે;
તેમજ તમારી પાસ તારક આજ લોળા બાવથી,
જેવું બન્યું તેવું કહું તેમાં કશું ખોટું નથી. ॥ ૩ ॥

અર્થ—બાળકીડામાં આનંદ પામનાર બાળક પોતાના
મા-બાપ પાસે કોઈ પણ જાતની શંકા રાખ્યા શિવાય (જે
મનમાં આવે તે) શું નથી બોલતો ? તેવીજ રીતે હે નાથ !
મારો આશય—મારું નિવેદન પશ્ચાત્તાપપૂર્વક હું આપની પાસે
યથાર્થ રીતે કહીશ.

॥ દાન, શિયળ, તપ અને ભાવના વિનાનું વ્યર્થ લવબ્રમણ. ॥

મેં દાન તો દીધું નહિં ને શિયળ પણ પાડ્યું નહિં;
તપથી દમી કાયા નહિં શુભ ભાવ પણ ભાળ્યો નહિં;
એ ચાર ભેદે ધર્મમાંથી કાંઈ પણ પ્રભુ નવ કર્યું,
મહારં બ્રમણ ભવસાગરે નિષ્કળ ગયું નિષ્કળ ગયું ! ॥ ૪ ॥

અર્થ—હે પ્રભુ ! નથી મેં આ ભવમાં દાન દીધું કે
નથી મેં શુદ્ધ બ્રહ્મચર્ય પાડ્યું, નથી કર્યો મેં તપ, તેમ નથી
અંતરમાં ભાળ્યો મારો ભાવ, અરેરે ! મારો આ ભવનો ફેરો
નકામોજ થયો.

॥ કષાયના બંધનથી પ્રભુ ભજવાની અશક્તિ. ॥

હું ક્રોધ અગ્નિથી બળ્યો વળી લોભ સર્પ ડસ્યો મને,
ગળ્યો માનરૂપી અજગરે હું કેમ કરી ધ્યાવું તને ?
મન મારું માયાબળમાં મોહન ! મહા મુંઝાય છે,
ચડી ચાર ચોરો હાથમાં ચેતન ઘણો ચગદાય છે. ॥ ૫ ॥

અર્થ—ક્રોધરૂપી અગ્નિએ મને બાળ્યો, દુષ્ટ લોભરૂપી મોટા
સર્પે મને ડંશ દીધો અભિમાન. રૂપી અજગર મને ગળી ગયો;
અને માયારૂપી બળમાં હું બંધાયો. હે પ્રભુ ! હું તમને શી
રીતે ભળું ?

॥ સતકર્મને અભાવે ભવોની નિષ્કળતા. ॥

મેં પરભવે કે આ ભવે પણ હિત કાંઈ કર્યું નહિં.
તેથી કરી સંસારમાં સુખ અલ્પ પણ પામ્યો નહિં;

જન્મો અમારા જિનજી ! ભવ પૂર્ણ કરવાને થયા,
આવેલ બાજી હાથમાં અજ્ઞાનથી હારી ગયા. ॥ ૬ ॥

અર્થ—હે ત્રણ જગતના નાથ ! આ ભવમાં તથા પરભવમાં
મેં કોઈનું પણ હિત કરેલ ન હોવાથી લેશમાત્ર પણ સુખ મને
મળ્યું નથી; હે પ્રભુ ! અમારા જેવાનો અવતાર તો જાણે ભવ
પૂરો કરવા માટેજ થયો હોય તેમ લાગે છે.

॥ મનની પાપાણથી પણ વિશેષ કઠોરતા. ॥

અમૃત ઝરે તુજ સુખરૂપી ચંદ્રથી તો પણ પ્રભુ,
લીંબાય નહિં મુજ મન અરેરે ! શું કહું હું તો વિભુ;
પત્યર થકી પણ કઠણ માંડે મન ખરે ક્યાંથી દ્રવે,
મરકટ સમા આ મન થકી હું તો પ્રભુ હાર્યો હવે. ॥ ૭ ॥

અર્થ—આનંદદાયક વર્તનવાળા હે પ્રભુ ! તમારા સુખરૂપી
ચંદ્રના દર્શનનો લાભ થવા છતાં પણ આનંદરૂપી રસ મારા
મનમાંથી ઝર્યો નહિં. તેથી હું ધારું છું કે માંડે મન પાપાણથી
પણ વધારે કઠોર છે.

॥ દુઃખાપ્ય રત્નત્રયીનું પ્રમાદવડે ગુમાવવું. ॥

ભમતાં મહા ભવસાગરે પામ્યો પસાયે આપના,
જે જ્ઞાન દર્શન ચરણરૂપી રત્નત્રય દુષ્કર ઘણા.
તે પણ ગયા પરમાદના વશથી પ્રભુ કહું છું ખરું,
કોની કને કિરતાર આ પોકાર હું જઈને કરું ! ॥ ૮ ॥

અર્થ—હે પ્રભુ ! દુઃખથી પ્રાપ્ત કરી શકાય તેવાં (જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્રરૂપી) ત્રણ રત્નો બહુ ભવોમાં ભ્રમણ કર્યા પછી આપની પાસેથી મેં મેળવ્યા; પરંતુ તે ત્રણ પ્રમાદ અને નિદ્રાના વશવર્તીપણામાં હું ગુમાવી બેઠો. હવે હું કોની પાસે જઈને પો-
કાર કરું ?

॥ વૈરાગ્ય. ધર્મ. વિદ્યાદિનો દુરૂપયોગ, ॥

ઠગવા વિભુ આ વિશ્વને વૈરાગ્યના રંગો ધર્યા,
ને ધર્મના ઉપદેશ રંજન લોકને કરવા કર્યા;
વિદ્યા ભણ્યો હું વાદ માટે કેટલી કથની કહું ?
સાધુ થઈને પહારથી દાંભિક અંદરથી રહું. ॥ ૯ ॥

અર્થ—હે પ્રભુ ! મેં વૈરાગ્યને દેખાવ કર્યો તે ત્રણ બી
જાને ઠગવા માટે, ધર્મનો ઉપદેશ કર્યો તે માત્ર લોકોને ખુશી
કરવા માટે, વિદ્યા ભણ્યો તે ત્રણ માત્ર વાદ કરવા માટે, આપને
મારી હસવા જેવી કેટલીક વાતો કહું ?

॥ મુખ. ચક્ષુ. તથા મનનો દુરૂપયોગ, ॥

મેં મુખને મેલું કર્યું દોષો પરાયા ગાંધને,
ને નેત્રને નિહિત કર્યાં પરનારીમાં લપટાઈને;
વળી ચિત્તને દોષિત કર્યું ચિંતી નઠારૂં પરતણું
હે નાથ ! મારું શું થશે ચાલાક થઈ ચુક્યો ઘણું. ॥ ૧૦ ॥

અર્થ—અન્યનું વાંકું બોલીને મેં મારા મુખને, પારકી

સ્રીઓને ભેદને મારી આંખોને, પારકાનું અશુભ ચિંતવીને મારા
ચિત્તને મેં દોષિત કર્યા છે. હે પ્રભુ ! હવે મારું શું થશે ?

॥ કામાંધ થઇ આત્માને ઉપજાવેલી પીડા. ॥

કરે કાળજીને કતલ પીડા કામની બીહામણી,
એ વિષયમાં બની આંધ હું વિડંબના પામ્યો વણી;
તે પણ પ્રકાશનું આજ લાવી લાજ આપતણી કને,
બાણો શહુ તેથી કહું કર માફ મારા વાંકને. ॥ ૧૧ ॥

અર્થ—કામથી આંધળા બનેલા મેં કામદેવરૂપી રાક્ષસથી
મારી જાતને બહુ કદર્યના ઉપજાવી, હે સર્વજ્ઞ ! શરમ આવે
છે, તો પણ તે બધું હું આપની સન્મુખ પ્રગટ કરું છું; જો કે
આપ તો તે સર્વ હકીકત બાણો છે.

॥ મતિભ્રમથી કરેલાં અકાર્યો. ॥

નવકાર મંત્ર વિનાશ કીધો અન્ય મંત્રો જાણીને,
કુશાસ્ત્રનાં વાક્યો વડે હુણી આગમોની વાણીને;
કુદેવની સંગત થકી કર્મો નકામાં આચર્યા,
મતિભ્રમ થકી રત્નો ગુમાવી કાચ કટકા મેં ગ્રહ્યા. ॥ ૧૨ ॥

અર્થ—(ઐહિક સુખ દેનાર) અન્ય મંત્રો વડે પરમેષ્ઠિ
મંત્ર (નવકાર મંત્ર) નો મેં નાશ કર્યો (ત્યજી કીધો) ખોટાં
શાસ્ત્રોનાં પ્રમાણથી જોઈ આગમનાં વાક્યો ઉપર પ્રહાર કર્યા;
અરાબ દેવના સમાગમથી નકામાં (આત્માને હાનિકારક) કર્મો

કરવ ની મને ઇચ્છા થઈ; હે નાથ ! આ તે મારી કઈ જાતની
માનસિક બ્રમણા ! ! !

॥ આપને મૂકીને મેં કરેલી સ્ત્રીઓના વિદાસની ભજના. ॥

આવેલ દ્રષ્ટિમાર્ગમાં મૂકી મહાવીર આપને,
મેં મૂઠથીએ હૃદયમાં ધ્યાયા મદનના આપને;
નેત્રબાણે ને પયોધર નાભી ને સુંદર કટી,
શણુગાર સુંદરીઓ તણાં છટકેલ થઈ જોયા અતિ, ॥૧૩॥

અર્થ—દ્રષ્ટિગોચર થયેલા આપને છોડીને મૂઠ યુદ્ધિવાળા
મેં અંતરમાં—હૃદયમાં સુંદર આંખોવાળી સ્ત્રીઓના, કટાક્ષ,
સ્તન, નાભી તથા કટીતટનુંજ ધ્યાન ધર્યું.

॥ સ્ત્રીઓના દર્શનથી ઉત્પન્ન થયેલ રાગની તીવ્રતા. ॥

મૃગનયણી સમ નારીતણા મુખચંદ્ર નીરખવા વતી,
મુજ મન વિષે જે રંગ લાગ્યો અદ્ય પણ ગૂઢો અતિ;
તે શ્રુત રૂપ સમુદ્રમાં ધોયા છતાં જાતો નથી,
તેનું કહો કારણ તમે બચું કેમ હું આ પાપથી ? ॥ ૧૪ ॥

અર્થ—[સ્ત્રીઓના] ચપળ ચક્ષુયુક્ત ચહેરાને જોવાથી
મનની અંદર જે રાગનો અંશ જરા જરા લાગ્યો છે તે પવિત્ર
શાસ્ત્રરૂપી સમુદ્રમાં ધોયા છતાં પણ જાતો નથી; હે તારક :
તેનું શું કારણ ?

॥ દરિદ્રી છતાં માફે અભિમાન. ॥

સુંદર નથી આ શરીર કે સમુદાય ગુણતણે નથી.

ઉત્તમ વિલાસ કળાતણે દેદીપ્યમાન પ્રભા નથી;

પ્રભુતા નથી તો પણ પ્રભુ અભિમાનથી અછડ કરે.

ચોપાટ ચાર ગતિ તણી સંસારમાં ખેંચ્યા કરે. ॥ ૧૫ ॥

અર્થ—નથી માફે શરીર સુંદર કે નથી હું ગુણોનો ભંડાર; નથી વિકાસ પામેલી મારામાં કોઈ કળા, તેમ નથી ઝળકતું જરા પણ તેજ વળી મારામાં એવી કાંઈ નથી પ્રભુતા; છતાં અહંકાર મને છોડતો નથી. (એ દરેકનો હું અહંકાર કયા કરે છું.)

॥ મહા મોહથી ઘસ્ત થયેલ મારી અપદશા. ॥

આયુષ્ય ઘટતું જાય તો પણ પાપબુદ્ધિ નવ ઘટે,

આશા જીવનની જાય મમ વિષયાલિલાપા નવ મટે;

ઔષધ વિષે કરે યત્ન પણ હું ધર્મને તો નવ ગણું,

બની મોહમાં મસ્તાન હું પાયા વિનાના ધર ચાલું. ॥ ૧૬ ॥

અર્થ—માફે આયુષ્ય ઘટતું જાય છે, પરંતુ પાપ વૃત્તિ ઘટતી નથી; ઉન્નમર (જીવાની) ચાલી જાય છે, પરંતુ વિષયતૃષ્ણા ઘટતી નથી; ઔષધ માટે હું યત્ન કરે છું, પણ ધર્મ માટે કાંઈ યત્ન કરતો નથી; હે સ્વામિન્! મહામોહથી ઘેરાએલી એવી મારી સ્થિતિ તો જુઓ!!

॥ આપની વાણીની હાજરી છતાં અન્મની

વાણીનો કરેલ સ્વીકાર. ॥

આત્મા નથી પરલવ નથી વળી પુણ્ય પાપ કથું નથી,
મિથ્યાત્વીની કટુ વાણી મેં ધરી કાન પીધો સ્વદથી;
રવિ સમ હતા જ્ઞાને કરી પ્રભુ આપશ્રી તો પણ અરે
દીવો લઈ કુવે પડ્યો ધિક્કાર છે મુજને ખરે. ॥ ૧૭ ॥

અર્થ—કેવળજ્ઞાન વડે સૂર્ય સમાન તમે પ્રગટ હોવા
છતાં મારા કાનમાં આવેલ મિથ્યાત્વીની ખેટી વાણી જેવી કે
' આત્મા નથી, પુણ્ય નથી, પરલવ નથી, પાપ નથી ' વિગેરે
મેં પ્રેમથી ધારણ કરી; તેથી હે દેવ મને ધિક્કાર છે.

॥ મારાથી હારી જવાયેલ મનુષ્ય જન્મ. ॥

મેં ચિત્તથી નહિં દેવની કે પાત્રની પૂજા ચહી
ને શ્રાવકો કે સાધુઓનો ધર્મ પણ પાળ્યો નહિં;
પામ્યો પ્રભુ ! નરલવ છતાં રણમાં રડ્યા જેવું થયું,
ધોળી તણા કુત્તા સમું મમ જીવન સહુ એજે ગયું. ॥ ૧૮ ॥

અર્થ—મેં ન કરી દેવની પૂજા, તેમ ન કરી પાત્રની પૂજા,
(સુપાત્ર જ્ઞાન દેવું તે), ન કરી મેં શ્રાવક ધર્મની ઉપાસના,
તેમ ન કરી મેં સાધુધર્મનો પ્રતિપાલના; મનુષ્ય જન્મ પામીને
તે જગલમાં કરાતા રૂઢનની માફક મેં નિષ્કળ ગુમાવ્યો.

॥ જૈનધર્મ પામ્યા છતાં કલ્પવૃક્ષાદિકની કરેલી સ્તુતિ. ॥

હું કામધેનુ કલ્પતરૂ ચિંતામણિના પ્યારમાં,
ખોટા છતાં અંખ્યો ઘણું બની લુબ્ધ આ સંસારમાં;
ને પ્રગટ સુખ દેનાર ત્હારો ધર્મ તે સેવ્યો નહિ,
મુજ મૂર્ખભાવોને નિહાળી નાથ કર કરૂણા કંઈ. ॥૧૯॥

અર્થ—કામધેનુ, કલ્પવૃક્ષ અને ચિંતામણિ જેવી ચીજો અછતી હોવા છતાં મેં તેઓના ઉપર આસક્તિ કરી—તે મેળવવા પ્રયાસ કર્યો; પરંતુ પ્રત્યક્ષ સુખ આપી શકનાર જૈનધર્મને વિષે મેં આસક્તિ ન કરી; હે પ્રભુ ! મારી મૂર્ખાઈ તો જુઓ ! ! !

॥ વિપર્યાસ ભુક્તિ. ॥

મેં લોગ સારા ચિંતવ્યા તે રોગ સમચિંત્યા નહિં.
આગમન ઇચ્છ્યું ધનતણું પણ મૃત્યુતે પ્રીછ્યું નહિં;
નહિ ચિંતવ્યું મેં નર્ક કારાગ્રહ સમી છે નારીઓ,
મધુખિંડુની આશા મહીં લવ માત્ર હું ભુલી ગયો. ॥ ૨૦ ॥

અર્થ—મારા અંતરમાં સુંદર લોગને મેં અધમે ચિંતવ્યા, પરંતુ રોગની ખાણ તરીકે તેની મે ચિંતવના ન કરી; ધન-પ્રાપ્તિનો મે વિચાર કર્યો, પરંતુ તે મૃત્યુને ખોલાવવા જેવું છે તે ભુલી ગયો; સ્ત્રીઓનો ઉઠાપોહ કર્યો, પરંતુ તે નરકનું બંદીખાનું છે તેનું જ્ઞાન મને અધમને કદિ પણ ન થયું.

॥ મારા જન્મની નિષ્ફળતા. ॥

હું શુબ્ધ આચારો વડે સાધુ હૃદયમાં નવ રહ્યો,
કરી કામ પર ઉપકારના યથા પણ ઉપાર્જન નવ કર્યો;

વળી "તીર્થનાં ઉધાર આદિ કોઈ કાર્યો નવ કર્યા,
ફોગત અરે આ લક્ષ ચોરાશીતણા ફેરા કર્યા. ॥ ૨૧ ॥

અર્થ—સારા વર્તનથી ઉત્તમ પુરૂષના હૃદયમાં મેં સ્થાન
ન મેળવ્યું, બીજાનું ભણું કરી મેં કીર્તિ પણ પ્રાપ્ત ન કરી,
તીર્થોધારાદિક કાર્યો પણ મેં ન કર્યા; મેં તો મારો જન્મ વ્યર્થ
ગુમાવ્યો !!

॥ સંસાર સમુદ્રને પાર ઉતરવા માટે સાધનનો અભાવ ॥

ગુરુવાણીમાં વૈરાગ્ય કેરો રંગ લાગ્યો નહિ અને,
દુર્જન તણા વાક્યો મહીં શાંતિ મળે ક્યાંથી મને. ?
તરું કેમ હું સંસાર આ અધ્યાત્મ તો છે નહિં જરી,
તુટેલ તળીયાનો ઘડો જળથી ભરાયે કેમ કરી ? ॥ ૨૨ ॥

અર્થ—ગુરુમહારાજનાં વચનથી મારા મનનો વૈરાગ્યનો
રંગ જામ્યો નહિ, તેમજ દુર્જનનાં વાક્યો સંભાળિ હું શાંતિ
રાખી શક્યો નહીં. હે દેવ ! અધ્યાત્મ જ્ઞાન જેવું તો મારામાં
જરા પણ છેજ નહીં, ત્યારે આ સંસાર સમુદ્ર મારાથી કેવી રીતે
તરી શકાયે ?

॥ ભૂત વર્તમાન તથા ભવિષ્ય એ ત્રણે જન્મ હું તો
હાર્યો !! ॥

મેં પરભવે નથી પુણ્ય કીધું ને નથી કરતો હજી,
તો આવતા ભવમાં કહો ક્યાંથી થશે હે નાથજી !

ભૂત બાવી ને સાંપ્રત ત્રણે ભવ નાથ હું હારી ગયો,
સ્વામી ત્રીશંકુ જેમ હું આકાશમાં લટકી રહ્યો, ॥ ૨૩ ॥

અર્થ—આગલા ભવમાં મેં કાંઈ પુણ્ય કર્યું નહીં, તેમ હવે ભવિષ્યમાં પણ કરી શકીશ નહિ; હે ત્રણ જગતના નાથ ! હું તો આવો હોધને મારા ભૂત વર્તમાન તથા હવે પછીના બધા જન્મો વ્યર્થ ગયાનાશ પામ્યા. (પૂર્વભવે પુણ્ય કર્યું હોત તો અહીં ધર્મ કરી શકત, અહીં ધર્મ કરત તો આગળના ભવમાં સારી સામગ્રી મળત, તેથી ત્યાં પણ ધર્મ કરા શકત. પણ આમ ન થવાથી મારા ત્રણે ભવ બગડ્યા.)

॥ પ્રભુના સર્વજ્ઞત્વનું સૂચન. ॥

અથવા નકામું આપ પાસે નાથ શું બકલું ઘણું ?
હે દેવતાના પૂજ્ય ! આ ચરિત્ર મુજ પોતાતણું;
જાણો સ્વરૂપ ત્રણ લોકનું તો માહરૂ શું માત્ર આ,
જ્યાં કોડનો હીસાબ નહિ ત્યાં પાર્શ્વની તો વાત કયાં? ॥ ૨૪ ॥

અર્થ—દેવોને પૂજવા યોગ્ય હે પ્રભુ ! મારૂ ચરિત્ર આપની સન્મુખ હું આથી વધારે નકામું કેટલુંક કહું ? કારણ કે આપ તો ત્રણ જગતના સર્વ સ્વરૂપને પ્રત્યક્ષ દેખી શકો છો, તો પછી મારૂ ચરિત્ર આપ જાણો તેમાં તો શું નવાઈ ?

॥ છેલ્લી આંતરિક વિજ્ઞાપિત. ॥

તહારાથી ન સમર્થ અન્ય દીનનો ઉધારનારો પ્રભુ,
મહારાથી નહિ અન્ય પાત્ર જગમાં જોતાં જડે હે વિભુ;
મુક્તિમંગળસ્થાન ! તોય મુજને ઇચ્છા ન લક્ષ્મી તણી.
આપો સમ્યગ્ રત્ન શ્યામ જીવને તો તૃપ્તિ થાયે ઘણી. ॥ ૨૫ ॥

અર્થ—જે નેશ્વર ! આપના જેવો રંકને ઉદારનાર કોઈ નથી, તેમ જ એવું કૃપાનું પાત્ર પણ કોઈ નથી, તો પણ હું કાંઈ આપની પાસેથી ધન માગતો નથી; પરંતુ મોક્ષરૂપ લક્ષ્મીના સમુદ્ર સમાન તથા મંગલમય એક સ્થાન એવા હે જીનેશ્વર પ્રભુ ! હું તો ફક્ત સર્વ શ્રેયઃસાધક સમ્યક્ત્વ રત્નનીજ પ્રાર્થના કરું છું.

॥ ઇતિ રત્નાકર પચ્ચીસી ॥

આ પુસ્તકમાં કોઈ ઠેકાણે દ્રષ્ટીદોષ ચા છાપનારની ચુકથી કંઈ પણ ભૂલ રહી ગઈ હોય તેમજ જીનાજ્ઞા વિરૂદ્ધ લખાઈ ગયું હોય તેને માટે મિચ્છામિ દુઃકકું દેઉં અને વાંચક વર્ગને તે ભૂલ સુધારીને વાંચવા વિનંતી કરું છું.

આ પુસ્તક ઘણું ઉપયોગી છે માટે તેને રખડતું મુકવું નહીં.

લી. આપનો ધર્મ પ્રેમી બંધુ.

મદદ આપનાર સહૃદયરથોનાં નામ.

- ૪૦) શા. સારાભાઈ હડીસંગ. ૧૦) શા. લાલભાઈ મગનલાલ.
 ૩૫) શા. હડીસીંગ ભાયચંદ. ૧૦) શા. નેમચંદ વરધમાનદાસ.
 ૨૫) શા. મોહનલાલ જમનાદાસ. ૫) શા. ચકુલ ઇ સવચંદ.
 ૧૫) શા. ગીરધરલાલ પરસોતમદાસ ૨) શા. મંગળદાસ દલપતરામ.

તા. ક. (૧) શ્રી પંચપ્રતિકમણુ સુત્ર મેસાણાવાળા વેણીચંદ સુરચંદના છ પેલાં તથા (૨) શ્રી નવપદ મંડળ પૂજા વિધિ તથા શ્રી સિદ્ધ ચક્ર ચંત્રનો નકશો ૦-૫-૦. ઉપરની ચોપડીઓ પાઠ-શાળામાંથી મલશે.

॥ राग आशावरी ॥

ઝેર ઝેર નહીં આવે, અવસર ઝેર ઝેર નહિં રૂ. વે. . . ,
 જ્યું જાણે તિયું કરલે લલાઈ જનમ જનમ સુખ માવે. અવ૦
 તનધન જોખન સખાહી જુઠા, પ્રાણ પલકમાં જાવેક... અવ૦
 તન છૂટે ધન કુણ કામકો, કાયકું કૃપણ કહાવે. અવ૦
 જાકે દીલમેં સાચ બસત હે, તાકું જુઠ ન ભાવે..... અવ૦
 આનંદધન પ્રભુ ચલત પંથમેં, સમરી સમરી ગુણગાવે... અવ૦

॥ રાગ. ધનધન હો જગમેંનરનાર ॥

ધન ધન તે જગમાં ધનવાન, ધનનો વ્યય શુભ માર્ગે કરતો.
 ધન મધ્યું સમજે તેહ પ્રમાણ, જે વિવેકથી નિત વાવરતો. ધ૦
 ધનવાન બની જગમાંહી, શુભ કામે ખરચ્યું ન કાંઈ;
 ધીક સમજે એની કમાઈ, માહા કૃપણ જગમાં ફરતો. ધ૦
 જગમાં ધનવાન અનેક, જે કામજ કરતા નેક;
 એવા લાખોમાં એક, તેહ નર ભવજા પાર ઉતરતો. ધ૦
 ધરી અમૂલ્ય મનુષ્ય અવતાર, જે સમજ્યો ન તેનો સાર;
 પસ્તાશો વાર હજાર, સ્વાર્થ છેવટ એકે નહીં સરતો. ધ૦

—વિનંતિ—

**લક્ષ્મી મેળવી પણ તે સન્માર્ગે ખરચી નહિં તો તેથી શું સર્થું
સુપાત્ર દાન આપવાનું ઉત્તમ સાધન કયું ?**

જેમાં તમારા સ્વધર્મી જૈન બંધુઓના ખાળકો તથા શ્રાવિકાઓને ધાર્મિક જ્ઞાન ઉત્તમ રીતે અનુભવી શિક્ષકોથી તેમજ વહીવટદારની પુરતી દેખરેખથી અપાય છે.

આ શ્રાવિકાશાળાને સારી આવક થા ફૂંડ નથી તેથી તેમાં સર્વે જૈન બંધુ ઉદાર મનથી હાથ લાંબાવશે. તેમજ શાળાના અંગે સંગીતશાળા ચાલે છે તે સંગીતશાળાના વિદ્યાર્થીની પૂજા ભણાવવા તથા રાતના ભાવના કરવા, રાત્રીજગા કરવા સાડ જાય છે. આવી સંસ્થાઓને ખાસ મદદ આપવાની જરૂર છે. શ્રીમદ્ પંન્યાસજી શ્રીમુક્તિવિમળજી જૈન પાઠશાળા તથા શ્રાવિકાશાળા.

૩. હાળપટેલની પોળમાં રામજીમંદીરની પોળ—અમદાવાદ.

ઉજમણામાં, તેમજ અકાઈમહોલસવ વિગેરેમાં શાલાની વૃદ્ધિ કરે તેવા

વાવટા ભાડે મળશે.

આ પાઠશાળામાંથી નીચેના પુસ્તકો વેચાતાં મળશે.

શ્રી પંચપ્રતિક્રમણ અર્થ સાથે	શ્રી સ્તવન સંગ્રહ, તથા પૂજ
૧—૪—૦	સંગ્રહ, તથા શ્રીમદ્ પંન્યાસજી
શ્રી જીનેંદ્ર વિવિધ પૂજ	શ્રી મુક્તિવિમળજીનું જીવનચ
સંગ્રહ મોટી ૧—૧૨—૦	રિત. ૦—૮—૦
શ્રી સામાયક સૂત્ર ૦—૧—૦	શ્રી દેવસરાઈ પ્રતિક્રમણ ૦—૮—૦

દરેક જૈન ભાઈઓને આ સંસ્થાના વહીવટના ચાપડા તપાસવાની છુટ છે. વધુ ખુલાસો સંસ્થાઓના રીપોર્ટ વાંચવાથી અગર વહીવટદારને રૂબરૂ મલવાથી થશે.

લી. વહીવટદાર શા. બાલાભાઈ કચરાભાઈ

૩. હાળપટેલની પોળમાં રામજીમંદીરની પોળમાં—અમદાવાદ.

